

ਗ੍ਰਾਹਕ ਜਾਣਕਾਰੀ ਬਰੋਸ਼ਰ

- “ਬੱਚਤ ਖਾਤਾ” ਇੱਕ ਬੱਚਤ ਖਾਤਾ ਖੁਲ੍ਹਵਾਉਣ ਲਈ ਭਾਰਤੀ ਰਿਜ਼ਰਵ ਬੈਂਕ (RBI) ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਤਹਿਤ ਯੋਗ ਵਿਅਕਤੀਆਂ/ਇਕਾਈਆਂ ਲਈ ਇੱਕ ਕ੍ਰਿਆਸ਼ੀਲ ਬੈਂਕ ਖਾਤਾ ਹੈ। ਕੁਝ ਗੈਰ-ਲਾਭਕਾਰੀ ਸੰਗਠਨਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਬੈਂਕਾਂ ਵਿੱਚ ਖਾਤੇ ਖੁਲ੍ਹਵਾਉਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। RBI ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਦਰ 'ਤੇ ਬੱਚਤ ਖਾਤੇ ਦੇ ਬੈਲੈਂਸ 'ਤੇ ਵਿਆਜ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਵੀ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਹੋਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਬੱਚਤ ਖਾਤਾ ਖੁਲ੍ਹਵਾਉਣ ਦੇ ਯੋਗ ਇਕਾਈਆਂ ਵਿੱਚ ਨਿਵਾਸੀ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਨਿਵਾਸੀ ਭਾਰਤੀ ਵਿਅਕਤੀ, ਟਰਸਟ, ਸੋਸਾਇਟੀਆਂ, ਸੈਕਸ਼ਨ 25 ਦੇ ਕੰਪਨੀ ਐਕਟਾਂ ਤਹਿਤ ਰਜਿਸਟਰਡ ਕੰਪਨੀਆਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਕੁਝ ਸਰਕਾਰੀ ਅਦਾਰੇ RBI ਦੁਆਰਾ ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਸ਼ਰਤਾਂ ਪੂਰੀਆਂ ਕਰਕੇ ਆਪਣਾ ਬੱਚਤ ਖਾਤਾ ਖੁਲ੍ਹਵਾ ਸਕਦੇ ਹਨ।
- “ਚਾਲੂ ਖਾਤਾ” ਬੈਂਕ ਖਾਤਾ ਖੁਲ੍ਹਵਾਉਣ ਅਤੇ ਚਲਾਉਣ ਦੇ ਯੋਗ ਸਾਰੀਆਂ ਇਕਾਈਆਂ ਲਈ ਇੱਕ ਕਿਰਿਆਸ਼ੀਲ ਬੈਂਕ ਖਾਤਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਚਾਲੂ ਖਾਤੇ ਦੀਆਂ ਬੈਲੈਂਸ ਰਾਸ਼ੀਆਂ 'ਤੇ ਕੋਈ ਵਿਆਜ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਜੋ ਕਿ ਭਾਰਤੀ ਰਿਜ਼ਰਵ ਬੈਂਕ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।
- “ਮਿਆਦੀ ਜਮਾਂ” ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਬੈਂਕ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਸਮੇਂ ਲਈ ਪ੍ਰਾਪਤ ਜਮਾਂ ਰਾਸ਼ੀ। ਧਨਰਾਸ਼ੀ ਕਢਵਾਉਣ ਸਮੇਂ ਇੱਕ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਦਰ 'ਤੇ ਵਿਆਜ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਮਿਆਦੀ ਜਮ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਤਿਮਾਹੀ ਭੁਗਤਾਨ ਜਮ੍ਹਾਂ, ਮਾਸਿਕ ਭੁਗਤਾਨ ਜਮਾਂ ਅਤੇ ਸੰਚਵੀ ਜਮ੍ਹਾਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਸਾਰੀਆਂ ਇਕਾਈਆਂ ਨੂੰ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਮਿਆਦੀ ਜਮਾਂ ਖਾਤਾ ਖੁਲ੍ਹਵਾਉਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦੀ ਨਹੀਂ ਲਗਾਈ ਜਾਂਦੀ।
- “ਆਵਰਤੀ ਜਮ੍ਹਾਂ” ਜਮ੍ਹਾਂ ਦਾ ਅਜਿਹਾ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹੈ ਜੋ ਨਿਯਮਿਤ ਆਮਦਨ ਵਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਹਰ ਮਹੀਨੇ ਆਪਣੇ ਆਵਰਤੀ ਜਮ੍ਹਾਂ ਖਾਤੇ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਰਾਸ਼ੀ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਉਣ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਮਿਆਦੀ ਜਮ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਦਰ 'ਤੇ ਵਿਆਜ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਰਾਸ਼ੀ ਦੇ ਮਿਆਦੀ ਜਮ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਾਸਿਕ ਕਿਸ਼ਤਾਂ ਰਾਹੀਂ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਨ ਵਾਂਗ ਹੈ, ਉਦਾਹਰਨ ਵਜੋਂ Rs. 1000 ਪ੍ਰਤੀ ਮਹੀਨਾ। ਇਹ ਜਮ੍ਹਾਂ ਹਰ ਮਹੀਨੇ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਕਿਸ਼ਤਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਤਾਰੀਖ 'ਤੇ ਮੈਚਿਊਰ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਆਵਰਤੀ ਜਮ੍ਹਾਂ ਯੋਜਨਾ ਗ੍ਰਾਹਕਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਸਮੇਂ ਲਈ ਇੱਕ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਜਮ੍ਹਾਂ ਰਾਸ਼ੀ 'ਤੇ ਨਿਯਮਿਤ ਮਾਸਿਕ ਜਮ੍ਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੀ ਬੱਚਤ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੰਦੀ ਹੈ।
- ਆਪਣੀ ਵਿੱਤੀ ਸਮਾਵੇਸ਼ ਪਹਿਲ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ, ਸਾਡਾ ਬੈਂਕ ਭਾਰਤੀ ਰਿਜ਼ਰਵ ਬੈਂਕ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਿਤ 'ਵਿੱਤੀ ਸਮਾਵੇਸ਼ - ਬੈਂਕਿੰਗ ਸੇਵਾਵਾਂ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਦੇ ਪ੍ਰਚਲਿਤ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਤਹਿਤ ਆਪਣੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਬਰਾਂਚਾਂ ਵਿੱਚ “ਮੁੱਢਲਾ ਬੱਚਤ ਬੈਂਕ ਜਮ੍ਹਾਂ ਖਾਤਾ” (BSBDA) ਅਤੇ “ਛੋਟਾ ਖਾਤਾ” ਖੁਲ੍ਹਵਾਉਣ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਰੇਗੂਲੇਸ਼ਨਾਂ ਅਨੁਸਾਰ BSBDA ਅਤੇ ਛੋਟੇ ਖਾਤੇ ਦੀਆਂ ਮੁੱਖ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਹੇਠਾਂ ਦਰਸਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ:

ਮਾਪਦੰਡ	BSBDA	ਛੋਟਾ ਖਾਤਾ
KYC ਦੀ ਲੋੜ	<ul style="list-style-type: none"> ਪੂਰਨ KYC 	<ul style="list-style-type: none"> ਸੀਮਿਤ KYC
ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ	<ul style="list-style-type: none"> ਕੋਈ ਨਿਊਨਤਮ ਬੈਲੈਂਸ ਜਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਇੱਕ ਵਿੱਤੀ ਸਾਲ ਵਿੱਚ 1 ਲੱਖ ਰੁ: ਪ੍ਰਤੀ ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਸੀਮਾ ਤੱਕ ਦੀਆਂ ਅਸੀਮਿਤ ਟ੍ਰਾਂਜੈਕਸ਼ਨਾਂ ਨਾਲ ਨਕਦੀ ਜਮ੍ਹਾਂ ਇੱਕ ਮਹੀਨੇ ਵਿੱਚ ਬਰਾਂਚ ਤੋਂ 4 ਮੁਫਤ ਨਿਕਾਸੀਆਂ ਗੈਰ-ਕੋਟਕ ATMs ਤੋਂ 5 ਮੁਫਤ ਟ੍ਰਾਂਜੈਕਸ਼ਨਾਂ ਬਹੁ-ਬਰਾਂਚੀ ਚੈੱਕਬੁੱਕ ਮੁਫਤ ਫੋਨ ਬੈਂਕਿੰਗ ਨੈੱਟ ਬੈਂਕਿੰਗ (ਵਿਕਲਪਿਕ) ਸ਼ੁਲਕਯੋਗ 75/- ਕੈਲੰਡਰ ਤਿਮਾਹੀ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ 	<ul style="list-style-type: none"> ਕੋਈ ਨਿਊਨਤਮ ਬੈਲੈਂਸ ਜਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਇੱਕ ਵਿੱਤੀ ਸਾਲ ਵਿੱਚ 1 ਲੱਖ ਰੁ: ਦੀ ਸੀਮਾ ਤੱਕ ਦੀਆਂ ਅਸੀਮਿਤ ਟ੍ਰਾਂਜੈਕਸ਼ਨਾਂ ਨਾਲ ਨਕਦੀ ਜਮ੍ਹਾਂ ਇੱਕ ਮਹੀਨੇ ਵਿੱਚ ਬਰਾਂਚ ਤੋਂ 4 ਮੁਫਤ ਨਿਕਾਸੀਆਂ ਗੈਰ-ਕੋਟਕ ATMs ਤੋਂ 5 ਮੁਫਤ ਟ੍ਰਾਂਜੈਕਸ਼ਨਾਂ ਬਹੁ-ਬਰਾਂਚੀ ਚੈੱਕਬੁੱਕ ਮੁਫਤ ਫੋਨ ਬੈਂਕਿੰਗ ਨੈੱਟ ਬੈਂਕਿੰਗ ਮੌਜੂਦ ਨਹੀਂ

ਪਾਬੰਦੀਆਂ / ਸੀਮਾਵਾਂ	<ul style="list-style-type: none"> • ਉਹ ਸਾਰੀਆਂ ਟ੍ਰਾਂਜੈਕਸ਼ਨਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਹੋਰਾਂ ਬੱਚਤ ਖਾਤਿਆਂ ਤਹਿਤ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। • BSBDA ਧਾਰਕ ਇੱਕੋ ਸਮੇਂ ਹੋਰ ਵਾਧੂ ਬੱਚਤ ਖਾਤਾ ਨਹੀਂ ਖੁਲ੍ਹਵਾ ਸਕਦੇ ਹਾਲਾਂਕਿ ਉਹ ਇਸਨੂੰ ਸਧਾਰਨ ਬੱਚਤ ਖਾਤੇ ਵਜੋਂ ਅਪਗ੍ਰੇਡ ਕਰਵਾ ਸਕਦੇ ਹਨ। • ਜੇਕਰ ਮੌਜੂਦਾ ਬੱਚਤ ਖਾਤਾ ਧਾਰਕ BSBDA ਖਾਤਾ ਖੁਲ੍ਹਵਾਉਂਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ BSBDA ਖਾਤਾ ਖੁਲ੍ਹਵਾਉਣ ਦੇ 30 ਦਿਨਾਂ ਅੰਦਰ ਮੌਜੂਦਾ ਖਾਤਾ ਬੰਦ ਕਰਵਾਉਣਾ ਪਵੇਗਾ। 	<ul style="list-style-type: none"> • ਵਿੱਤੀ ਸਾਲ ਵਿੱਚ ਸਾਰੀਆਂ ਜਮ੍ਹਾਂ ਰਾਸ਼ੀਆਂ ਦਾ ਜੋੜ ਰੁ:1,00,000 ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। • ਖਾਤੇ ਦਾ ਬੈਲੈਂਸ ਰੁ: 50,000 ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। • ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਕਰੰਸੀ ਟ੍ਰਾਂਜੈਕਸ਼ਨਾਂ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। • ਛੋਟੇ ਖਾਤਾ ਧਾਰਕ ਇੱਕੋ ਸਮੇਂ ਬੈਂਕ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਵਾਧੂ ਬੱਚਤ ਖਾਤੇ ਨਹੀਂ ਖੁਲ੍ਹਵਾ ਸਕਦੇ। • ਹਾਲਾਂਕਿ ਉਹ KYC ਦੀ ਸ਼ਰਤ ਪੂਰੀ ਕਰਕੇ BSBDA/ ਹੋਰ ਬੱਚਤ ਖਾਤੇ ਵਜੋਂ ਅਪਗ੍ਰੇਡ ਕਰਵਾ ਸਕਦੇ ਹਨ। • ਜੇਕਰ ਮੌਜੂਦਾ ਬੱਚਤ ਖਾਤਾਧਾਰਕ ਇੱਕ ਛੋਟਾ ਖਾਤਾ ਖੁਲ੍ਹਵਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸਨੂੰ ਛੋਟਾ ਖਾਤਾ ਖੁਲ੍ਹਵਾਉਣ ਦੇ 30 ਦਿਨਾਂ ਬਾਅਦ ਮੌਜੂਦਾ ਬੱਚਤ ਖਾਤੇ ਨੂੰ ਬੰਦ ਕਰਵਾਉਣਾ ਪਵੇਗਾ।
--------------------	---	---

- ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਰਪ੍ਰਸਤੀ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸਵੈਲੀਨਤਾ, ਦਿਮਾਗੀ ਅੰਗਘਾਤ, ਬੋਧਾਤਮਕ ਮੰਦਤਾ ਅਤੇ ਬਹੁਮੁੱਖੀ ਅਯੋਗਤਾਵਾਂ ਨਾਲ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਲਈ ਬੈਂਕ ਖਾਤੇ ਖੋਲ੍ਹਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਜਾਂ ਤਾਂ ਮਾਨਸਿਕ ਸਿਹਤ ਐਕਟ 1987 ਦੇ ਅਧੀਨ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅਦਾਲਤ ਜਾਂ ਸਵੈਲੀਨਤਾ, ਦਿਮਾਗੀ ਅੰਗਘਾਤ, ਬੋਧਾਤਮਕ ਮੰਦਤਾ ਅਤੇ ਬਹੁਮੁੱਖੀ ਅਯੋਗਤਾਵਾਂ ਦੇ ਐਕਟ 1999 ਨਾਲ ਪੀੜਤ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਲਈ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਟਰੱਸਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਥਾਪਿਤ ਸਥਾਨਕ ਪੱਧਰ ਦੀਆਂ ਕਮੇਟੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਰਪ੍ਰਸਤ ਅਜਿਹੇ ਖਾਤੇ ਖੁਲ੍ਹਵਾਉਣ ਲਈ ਜਰੂਰੀ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਲੈਣ ਲਈ ਸਥਾਨਕ ਪੱਧਰ ਦੀਆਂ ਕਮੇਟੀਆਂ ਨਾਲ ਮਿਲ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਸਥਾਨਕ ਪੱਧਰ ਦੀ ਕਮੇਟੀ ਦਾ ਪਤਾ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਟਰੱਸਟ ਦੀ ਵੈਬਸਾਈਟ (www.thenationaltrust.in) ਜਾਂ ਆਪਣੀ ਸਭ ਤੋਂ ਨੇੜੇ ਦੀ ਬਰਾਂਚ ਤੋਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ, ਜੇਕਰ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਇਸਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਉਹ ਯੋਗ ਹਨ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਵਿੱਤਾਂ ਨੂੰ ਸੰਭਾਲ ਸਕਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਬਿਨਾਂ ਕਨੂੰਨੀ ਸਰਪ੍ਰਸਤੀ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਦੇ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਖਾਤੇ ਖੋਲ੍ਹੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ।
- ਉਪਰੋਕਤ ਸਾਰੇ ਖਾਤਿਆਂ ਦੀ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਜਾਣਕਾਰੀ ਸਾਡੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਬਰਾਂਚਾਂ 'ਤੇ ਉਪਲਬਧ ਹੈ ਅਤੇ ਸਾਡੇ ਬੈਂਕ ਦੀ ਵੈੱਬਸਾਈਟ 'ਤੇ ਵੀ ਪੋਸਟ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।
- ਬੈਂਕ ਹਰੇਕ ਦਾ ਜਮ੍ਹਾਂ ਖਾਤਾ ਖੋਲ੍ਹਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉੱਚਿਤ ਮੁਲਾਂਕਣ ਨਾਲ ਬੈਂਕ RBI ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ “ਆਪਣੇ ਗ੍ਰਾਹਕ ਨੂੰ ਜਾਣੋ” (KYC) ਹਦਾਇਤਾਂ ਅਤੇ ਬੈਂਕ ਦੁਆਰਾ ਅਪਣਾਏ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਨਿਯਮਾਂ ਜਾਂ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਵਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਜਰੂਰੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇਵੇਗਾ।
- ਬੈਂਕ ਸੰਭਾਵਿਤ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਖਾਤਾ ਖੁਲ੍ਹਵਾਉਣ ਲਈ ਫਾਰਮ ਦੇਵੇਗਾ। ਬੈਂਕ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਂ ਬੱਧ ਵਿਧੀਆਂ ਦੱਸਣਗੇ ਅਤੇ ਸੰਭਾਵਿਤ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਤਾ ਦੇ ਖਾਤਾ ਖੁਲ੍ਹਵਾਉਣ ਲਈ ਆਉਣ 'ਤੇ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਪੁੱਛੇ ਗਏ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰ ਵੀ ਦੇਣਗੇ। ਖਾਤਾ ਖੁਲ੍ਹਵਾਉਣ ਵਾਲਾ ਫਾਰਮ ਸੰਭਾਵਿਤ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਤੇ ਸਹੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਭਰਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।
- ਬੱਚਤ ਖਾਤਾ ਅਤੇ ਚਾਲੂ ਖਾਤੇ ਵਰਗੇ ਜਮ੍ਹਾਂ ਉਤਪਾਦਾਂ ਲਈ ਖਾਤੇ ਖੁਲਵਾਏ ਖਾਤੇ ਦੇ ਪ੍ਰਕਾਰ ਅਨੁਸਾਰ ਇੱਕ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਔਸਤ ਤਿਮਾਹੀ ਬੈਲੈਂਸ (AQB) / ਔਸਤ ਮਾਸਿਕ ਬੈਲੈਂਸ (AMB) ਕਾਇਮ ਰੱਖਣਾ ਜਰੂਰੀ ਹੋਵੇਗਾ। ਅਜਿਹੇ ਖਾਤਿਆਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਿਯਮ ਅਤੇ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਿਸ਼ਚਿਤ AQB\ AMB ਬਣਾਕੇ ਰੱਖਣ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਹੋਣ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਖਾਤੇ 'ਤੇ ਨੋਨ ਮੈਟੇਨੈਂਸ ਚਾਰਜ (NMC) ਲਗਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ।
- ਚਾਰਜਿਜ ਦੀ ਅਨੁਸੂਚੀ ਵੈੱਬਸਾਈਟ (www.kotak.com) 'ਤੇ ਅਤੇ ਬਰਾਂਚਾਂ ਦੇ ਪਰਿਸਰਾਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਦਰਸਾਈ ਗਈ ਹੈ।
- ਬੱਚਤ ਬੈਂਕ ਖਾਤੇ ਉਹਨਾਂ ਯੋਗ ਵਿਅਕਤੀ/ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਅਤੇ ਖਾਸ ਸੰਗਠਨਾਂ / ਏਜੰਸੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਖੁਲ੍ਹਵਾਏ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ (ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਭਾਰਤੀ ਰਿਜ਼ਰਵ ਬੈਂਕ (RBI) ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਸ਼ਰਤਾਂ ਪੂਰੀਆਂ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ)।
- ਚਾਲੂ ਖਾਤੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ / ਸਾਂਝੇਦਾਰੀ ਫਰਮਾਂ/ ਨਿੱਜੀ ਅਤੇ ਪਬਲਿਕ ਲਿਮਿਟਡ ਕੰਪਨੀਆਂ / ਹਿੰਦੂ ਅਵਿਭਾਜਿਤ ਪਰਿਵਾਰ (HUF) / ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨਾਂ / ਸੋਸਾਇਟੀਆਂ / ਟਰੱਸਟਾਂ ਆਦਿ ਦੁਆਰਾ ਖੁਲ੍ਹਵਾਏ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ।

- ਮਿਆਦੀ ਜਮ੍ਹਾਂ ਖਾਤੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ / ਸਾਂਝੇਦਾਰੀ ਫਰਮਾਂ / ਨਿੱਜੀ ਅਤੇ ਪਬਲਿਕ ਲਿਮਿਟਿਡ ਕੰਪਨੀਆਂ / ਹਿੰਦੂ ਅਵਿਭਾਜਿਤ ਪਰਿਵਾਰ (HUF) / ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨਾਂ / ਸੋਸਾਇਟੀਆਂ / ਟਰੱਸਟਾਂ ਆਦਿ ਦੁਆਰਾ ਖੁਲ੍ਹਵਾਏ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ।
- ਉਚਿਤ ਮੁਲਾਂਕਣ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਜਮ੍ਹਾਂ ਖਾਤਾ ਖੋਲ੍ਹਣ ਸਮੇਂ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਪਹਿਚਾਣ, ਪਤੇ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ, ਉਸਦੇ ਕਾਰੋਬਾਰ / ਕਿਰਿਆ ਦੇ ਪੱਧਰ, ਆਮਦਨ ਦੇ ਸਾਧਨ ਆਦਿ ਬਾਰੇ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਨਾ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਵੇਗਾ। ਬੈਂਕ ਨੂੰ ਬੈਂਕ ਦੁਆਰਾ ਸਵੀਕ੍ਰਿਤ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਸੰਭਾਵਿਤ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਤਾ ਦੀ ਜਾਣ-ਪਛਾਣ ਦੀ ਲੋੜ ਵੀ ਪੈ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਉਚਿਤ ਮੁਲਾਂਕਣ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬੈਂਕ ਨੂੰ ਖਾਤਾ ਚਲਾਉਣ, ਖੁਲ੍ਹਵਾਉਣ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਹਾਲ ਹੀ ਦੀ ਫੋਟੋ ਦੀ ਲੋੜ ਪੈ ਸਕਦੀ ਹੈ।
- ਉਚਿਤ ਮੁਲਾਂਕਣ ਸ਼ਰਤਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, KYC ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਬੈਂਕ ਨੂੰ ਪਰਮਾਨੈਂਟ ਅਕਾਊਂਟ ਨੰਬਰ (ਪੈਨ) ਜਾਂ ਵਿਕਲਪ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਆਮਦਨ ਕਰ ਐਕਟ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਦਰਸਾਏ ਫਾਰਮ ਨੰ. 60 ਜਾਂ 61 ਵਿੱਚ ਘੋਸ਼ਣਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਪੈ ਸਕਦੀ ਹੈ।
- ਭਾਰਤੀ ਰਿਜ਼ਰਵ ਬੈਂਕ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਨਿਯਮਾਂ ਦੁਆਰਾ ਮੌਜੂਦਾ ਗ੍ਰਾਹਕਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰੋਫਾਈਲ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਕਰਨ ਦੌਰਾਨ, ਬੈਂਕ ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਨਵੇਂ ਜਾਂ ਵਾਧੂ KYC ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰੇਗਾ।

ਏਕਲ ਸੰਚਾਲਿਤ ਖਾਤਾ

ਅਜਿਹੇ ਜਮ੍ਹਾਂ ਖਾਤਿਆਂ ਨੂੰ ਇਕਹਿਰੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਖੁਲ੍ਹਵਾਇਆ ਅਤੇ ਸੰਚਾਲਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜਿਸਦੀ ਉਮਰ 18 ਸਾਲ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹੋਵੇ।

ਸੰਯੁਕਤ ਖਾਤਾ

ਦੋ ਜਾਂ ਦੋ ਤੋਂ ਵੱਧ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੇ ਨਾਮਾਂ 'ਤੇ ਖੁਲ੍ਹਵਾਏ ਗਏ ਖਾਤੇ ਨੂੰ ਸੰਯੁਕਤ ਖਾਤਾ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਸੰਯੁਕਤ ਖਾਤੇ ਦਾ ਸੰਚਾਲਨ

ਇੱਕ ਤੋਂ ਜਿਆਦਾ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਖੁਲ੍ਹਵਾਏ ਗਏ ਸੰਯੁਕਤ ਖਾਤੇ ਨੂੰ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਵਿਧੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਚਲਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ

ਦੋਵੇਂ ਜਾਂ ਉੱਤਰਜੀਵੀ

ਇਹ ਵਿਧੀ ਦੋ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਖਾਤਾ ਚਲਾਏ ਜਾਣ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਵਿਧੀ ਵਿੱਚ, ਖਾਤੇ ਨੂੰ ਦੋਵਾਂ ਖਾਤਾਧਾਰਕਾਂ ਜਾਂ ਉੱਤਰਜੀਵੀ (ਖਾਤਾਧਾਰਕਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਦੀ ਮੌਤ ਜਾਂ ਬੁੱਧੀਹੀਣਤਾ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ) ਦੁਆਰਾ ਚਲਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਕੋਈ ਵੀ ਜਾਂ ਉੱਤਰਜੀਵੀ

ਇਹ ਵਿਧੀ ਵਿੱਚ ਦੋ ਤੋਂ ਜਿਆਦਾ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਚਲਾਏ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਖਾਤੇ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੈ। ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਵਿੱਚ ਖਾਤੇ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮੌਜੂਦਾ ਖਾਤਾਧਾਰਕ ਜਾਂ ਉੱਤਰਜੀਵੀ(ਆਂ) (ਖਾਤਾਧਾਰਕਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਦੀ ਮੌਤ ਜਾਂ ਪਾਗਲਪਣ ਹੋਣ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ) ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਦੁਆਰਾ ਚਲਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਸੰਯੁਕਤ ਤੌਰ'ਤੇ

ਇਸ ਵਿਧੀ ਵਿੱਚ, ਜੇਕਰ ਸਾਰੇ ਖਾਤਾਧਾਰਕਾਂ ਨੂੰ ਹਸਤਾਖਰ ਕਰਨ ਤਾਂ ਹੀ ਖਾਤੇ ਨੂੰ ਚਲਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਸਾਰੇ ਖਾਤਾਧਾਰਕ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਨਾਲ ਖਾਤੇ ਦੇ ਸੰਚਾਲਨ ਦੇ ਇਖਤਿਆਰ ਨੂੰ ਬਦਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਜਾਇਜ਼ ਸਰਪ੍ਰਸਤ / ਸਰਪ੍ਰਸਤ ਵੱਲੋਂ ਨਾਬਾਲਗ਼ ਨਾਲ ਸੰਯੁਕਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਖੋਲ੍ਹਿਆ ਗਿਆ ਬੈਂਕ ਬੱਚਤ ਬੈਂਕ ਖਾਤਾ ਸਿਰਫ਼ ਜਾਇਜ਼ ਸਰਪ੍ਰਸਤ ਵੱਲੋਂ ਹੀ ਚਲਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਸੰਯੁਕਤ ਖਾਤਾਧਾਰਕ ਉਪਰੋਕਤ ਖਾਤਿਆਂ ਵਿੱਚ ਬੈਲੈਂਸ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ ਲਈ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਇੱਕ ਆਗਿਆ ਦੇ ਸਕਦੇ ਹਨ:

- ਦੋਵੇਂ ਜਾਂ ਉੱਤਰਜੀਵੀ: ਖਾਤਾ ਦੋ ਵਿਅਕਤੀਆਂ A ਅਤੇ B ਦੇ ਨਾਮ 'ਤੇ ਹੈ, ਤਾਂ ਵਿਆਜ ਸਮੇਤ (ਜੇਕਰ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇ) ਅੰਤਿਮ ਬਕਾਇਆ ਰਾਸ਼ੀ ਜੋ ਉਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਖਾਤਾਧਾਰਕ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋਣ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਉੱਤਰਜੀਵੀ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।
- ਕੋਈ ਇੱਕ ਜਾਂ ਉੱਤਰਜੀਵੀ/ਆਂ: ਜੇਕਰ ਖਾਤਾ ਦੋ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਜਿਆਦਾ ਵਿਅਕਤੀਆਂ A, B ਅਤੇ C ਦੇ ਨਾਮ 'ਤੇ ਹੈ ਤਾਂ ਅੰਤਿਮ ਬਕਾਇਆ ਰਾਸ਼ੀ ਵਿਆਜ ਸਮੇਤ (ਜੇਕਰ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇ) ਉੱਤਰਜੀਵੀ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।
- ਭੂਤਪੂਰਵ / ਉੱਤਰਜੀਵੀ: ਪਹਿਲਾਂ ਖਾਤਾਧਾਰਕ ਇਕੱਲਾ ਵੀ ਖਾਤਾ ਚਲਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਕੋਲ ਧਨ ਸੰਬੰਧੀ ਵੀ ਪੂਰਨ ਅਧਿਕਾਰ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਉੱਤਰਜੀਵੀ ਕੇਵਲ ਪਹਿਲਾਂ ਵਾਲੇ ਖਾਤਾਧਾਰਕ ਦੀ ਮੌਤ 'ਤੇ ਹੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕਰਦਾ ਹੈ।
- ਅੰਤਿਮ / ਉੱਤਰਜੀਵੀ: ਅੰਤਿਮ ਖਾਤਾਧਾਰਕ ਖਾਤਾ ਚਲਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਕੋਲ ਧਨ ਸੰਬੰਧੀ ਪੂਰੇ ਅਧਿਕਾਰ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਉੱਤਰਜੀਵੀ ਕੇਵਲ ਪਹਿਲਾਂ ਵਾਲੇ ਖਾਤਾਧਾਰਕ ਦੀ ਮੌਤ 'ਤੇ ਹੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਸੰਯੁਕਤ ਖਾਤਾਧਾਰਕਾਂ ਦੇ ਨਾਮ/ਮਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨਾ ਜਾਂ ਹਟਾਉਣਾ

ਬੈਂਕ ਸਾਰੇ ਸੰਯੁਕਤ ਖਾਤਾ ਧਾਰਕਾਂ ਦੀ ਬੇਨਤੀ 'ਤੇ ਸੰਯੁਕਤ ਖਾਤਾ ਧਾਰਕਾਂ ਦੇ ਨਾਂ/ਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਜਾਂ ਮਿਟਾਉਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੇਕਰ ਪਰਿਸਥਿਤੀਆਂ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਦੇ ਹਨ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਜਮ੍ਹਾਂਕਰਤਾ ਨੂੰ ਸਾਂਝੇ ਖਾਤਾ ਧਾਰਕ ਵਜੋਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਦਾ ਨਾਮ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੰਦੇ ਹਨ।

ਨਾਬਾਲਗਾਂ ਦੇ ਖਾਤੇ

ਨਾਬਾਲਗ ਦੇ ਨਾਮ 'ਤੇ ਖਾਤਾ ਖੁਲ੍ਹਵਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਜਾਇਜ਼ ਸਰਪ੍ਰਸਤ ਦੁਆਰਾ ਸੰਚਾਲਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਬਾਲਗ ਹੋਣ 'ਤੇ ਆਪਣੇ ਬੈਂਕ ਖਾਤੇ ਵਿੱਚ ਬਕਾਇਆ ਰਾਸ਼ੀ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਖਾਤੇ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਸਰਪ੍ਰਸਤ/ਸਰਪ੍ਰਸਤ ਦੁਆਰਾ ਚਲਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਤਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜੋ ਨਾਬਾਲਗ ਸੀ ਉਸਦੇ ਹਸਤਾਖਰ ਦਾ ਉਸਦੇ ਜਾਇਜ਼ ਸਰਪ੍ਰਸਤ ਵੱਲੋਂ ਜਾਂਚਿਆ ਤਾਜ਼ਾ ਨਮੂਨਾ ਲਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਨਾਬਾਲਗ ਦੇ ਬਾਲਗ ਬਿਨੈਕਾਰ ਬਣਨ ਲਈ ਲਾਗੂਕਰਨ ਯੋਗ KYC ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਸਮੇਤ ਇਹ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸੰਚਾਲਨ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਚਿਕਾਰਡ ਲਈ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।

ਅਨਪੜ੍ਹ/ਅੰਨ੍ਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦਾ ਖਾਤਾ

ਬੈਂਕ ਆਪਣੇ ਵਿਵੇਕ ਅਨੁਸਾਰ ਅਨੁਸਾਰ ਚਾਲੂ ਖਾਤਿਆਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਅਨਪੜ੍ਹ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਜਮ੍ਹਾਂ ਖਾਤੇ ਖੁਲ੍ਹਵਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦਾ ਖਾਤਾ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਉਸ ਗਵਾਹ ਦੇ ਨਾਲ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬੁਲਵਾ ਕੇ ਖੋਲ੍ਹਿਆ ਜਾਵੇ ਜੋ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਤਾ ਅਤੇ ਬੈਂਕ ਦੋਵਾਂ ਲਈ ਜਾਣਕਾਰ ਹੈ। ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਜਿਹੇ ਬੱਚਤ ਬੈਂਕ ਖਾਤਿਆਂ ਲਈ ਕੋਈ ਚੈੱਕ ਬੁੱਕ ਸੁਵਿਧਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ। ਨਿਕਾਸੀ/ਜਮ੍ਹਾਂ ਰਾਸ਼ੀ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਵਿਆਜ ਦੇ ਭਗਤਾਨ ਸਮੇਂ ਖਾਤਾਧਾਰਕ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਅੰਗੂਠੇ ਦਾ ਨਿਸ਼ਾਨ ਜਾਂ ਚਿੰਨ੍ਹ ਉਸ ਅਧਿਕਾਰਤ ਅਫਸਰ ਦੀ ਹਾਜ਼ਿਰੀ ਵਿੱਚ ਲਗਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੋ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਪਹਿਚਾਣ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਬੈਂਕ ਅਧਿਕਾਰੀ ਅਨਪੜ੍ਹ/ਅੰਨ੍ਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਲਈ ਖਾਤੇ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਸਾਰੇ ਨਿਯਮ ਅਤੇ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੱਸੇਗਾ।

ਮੁਖਤਿਆਰਨਾਮਾ

ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਤਾ ਦੀ ਬੇਨਤੀ 'ਤੇ ਬੈਂਕ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੇ ਵੱਲੋਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਖਾਤਾ ਚਲਾਏ ਜਾਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਇਖਤਿਆਰ / ਮੁਖਤਿਆਰਨਾਮੇ ਨੂੰ ਰਜਿਸਟਰ ਕਰੇਗਾ।

ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਸੁਵਿਧਾ

ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਸੁਵਿਧਾ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਖੁਲ੍ਹਵਾਏ ਗਏ ਸਾਰੇ ਜਮ੍ਹਾਂ ਖਾਤਿਆਂ 'ਤੇ ਉਪਲਬਧ ਹੈ। ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਮਾਲਕੀ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਵੀ ਉਪਲਬਧ ਹੈ। ਨਾਮਾਂਕਣ ਕੇਵਲ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਪੱਖ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵੇਲੇ ਖਾਤਾਧਾਰਕ/ਖਾਤਾਧਾਰਕਾਂ ਵੱਲੋਂ ਰੱਦ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਬਦਲੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਕਰਨ ਸਮੇਂ ਉਸਦੇ ਰੱਦ ਕਰਨ ਜਾਂ ਬਦਲਣ ਲਈ ਤੀਜੇ ਪੱਖ ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਖਾਤਾਧਾਰਕਾਂ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਨਾਲ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਵਿੱਚ ਬਦਲਾਅ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਨਾਬਾਲਗ ਦੇ ਪੱਖ ਵਿੱਚ ਵਿੱਚ ਵੀ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਸਿਫਾਰਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਸਾਰੇ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਜਮ੍ਹਾਂਕਰਤਾ, ਜਮ੍ਹਾਂਕਰਤਾ/ਜਮਾਤਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਮੌਤ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਬੈਲੈਂਸ ਦੇ ਆਸਾਨ ਨਿਪਟਾਰੇ ਲਈ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਦੀ ਸਹੂਲਤ ਦਾ ਲਾਭ ਉਠਾਉਣ। ਜਮ੍ਹਾਂਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਮੌਤ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਨਾਮਜ਼ਦ ਵਿਅਕਤੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਵਾਰਿਸਾਂ ਦੇ ਅਮਾਨਤਦਾਰ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਖਾਤੇ ਵਿਚਲੀ ਸਾਰੀ ਬਕਾਇਆ ਰਾਸ਼ੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰੇਗਾ। ਜਮ੍ਹਾਂ ਖਾਤਾ ਖੁਲ੍ਹਵਾਉਣ ਸਮੇਂ ਜਮ੍ਹਾਂਕਰਤਾ ਨੂੰ ਨਾਮਾਂਕਣ ਸੁਵਿਧਾ ਦੇ ਫਾਇਦਿਆਂ ਬਾਰੇ ਦੱਸਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। 2ਵੇਂ ਸਵੀਪ ਸਹੂਲਤ, (ਐਕਟਿਵ ਮਨੀ) ਰਾਹੀਂ ਖੋਲ੍ਹੀਆਂ ਗਈਆਂ ਮਿਆਦੀ ਜਮ੍ਹਾਂ ਖਾਤਿਆਂ ਲਈ ਲਈ, ਬਚਤ/ਕਰੰਟ ਖਾਤੇ ਵਾਲੀ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਨੂੰ ਹੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।

ਚੈੱਕਬੁੱਕ ਅਤੇ ਚੈੱਕ

ਚੈੱਕਬੁੱਕਾਂ, ਬੈਂਕ ਦੁਆਰਾ ਬੱਚਤ, ਚਾਲੂ ਜਾਂ ਓਵਰਡ੍ਰਾਫਟ ਖਾਤਿਆਂ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਬੈਂਕ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਚਾਰਜਿਜ਼ 'ਤੇ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਚੈੱਕਬੁੱਕ ਗ੍ਰਾਹਕ ਨੂੰ ਉਸਦੇ ਡਾਕਪਤੇ 'ਤੇ ਭੇਜੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਬੈਂਕ ਆਪਣੇ ਵਿਵੇਕ ਨਾਲ ਕਾਨੂੰਨ ਅਨੁਸਾਰ ਕੁਝ ਗਾਹਕਾਂ ਨੂੰ 'ਬਹੁ-ਬਰਾਂਚੀ' (at par) ਚੈੱਕ ਬੁੱਕਾਂ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਬੈਂਕ ਚਾਲੂ, ਬੱਚਤ ਜਾਂ ਓਵਰਡ੍ਰਾਫਟ ਖਾਤੇ ਲਈ ਚੈੱਕ ਬੁੱਕ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੇ ਇੱਕ ਵਿੱਤੀ ਸਾਲ ਦੌਰਾਨ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਖਾਤੇ ਵਿੱਚ ਫੰਡਾਂ ਦੀ ਕਮੀ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਇੱਕ ਕਰੋੜ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਵੱਧ ਮੁੱਲ ਦੇ ਚੈੱਕ ਅਸਵੀਕਾਰ ਹੋ ਜਾਣ। ਬੈਂਕ ਆਪਣੀ ਇੱਛਾ ਅਨੁਸਾਰ ਚਾਲੂ ਖਾਤਾ ਬੰਦ ਕਰਨ 'ਤੇ ਵੀ ਵਿਚਾਰ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਬੈਂਕ ਚੈੱਕਾਂ ਦੇ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਅਸਵੀਕਾਰ ਹੋਣ ਦੀ ਸੂਰਤ ਵਿੱਚ / ਇੱਕ ਮਹੀਨੇ ਵਿੱਚ ਬੈਂਕ ਵੱਲੋਂ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਚੈੱਕ-ਬੁੱਕ ਪ੍ਰੈਸ਼ਹੋਲਡ (ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਖਾਤਾ - 100 ਪੱਤੀਆਂ ਤੋਂ ਵੱਧ, ਗੈਰ-ਵਿਅਕਤੀਗਤ - 500 ਪੱਤੀਆਂ ਤੋਂ ਵੱਧ) ਅੱਗੇ ਲੰਘ ਜਾਣ 'ਤੇ ਚੈੱਕ ਬੁੱਕ ਨੂੰ ਬੰਦ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਵੀ ਰੱਖਦਾ ਹੈ।

ਗਾਹਕਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਚੈੱਕ ਭਰਨੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ ਕਿ ਇਸ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਤਬਦੀਲੀ ਨੂੰ ਰੋਕਿਆ ਜਾ ਸਕੇ ਅਤੇ ਗਾਹਕ ਦੇ ਦਸਤਖਤ ਬੈਂਕ ਦੇ ਰਿਕਾਰਡ ਵਿੱਚ ਦਸਤਖਤ ਦੇ ਨਾਲ ਪੁਸ਼ਟੀ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਚੈੱਕਾਂ ਸੰਬੰਧੀ ਹਰ ਬਦਲਾਵ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਗਾਹਕ ਦੇ ਹਸਤਾਖਰ ਦੁਆਰਾ ਪੁਸ਼ਟਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਬੈਂਕ ਦੇ ਰਿਕਾਰਡ ਵਿੱਚ ਰੱਖੇ ਨਮੂਨੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪੂਰਨ ਹਸਤਾਖਰ ਤਹਿਤ ਗਾਹਕ ਦੁਆਰਾ ਬਦਲਾਵ ਪੁਸ਼ਟਿਤ ਨਾ ਹੋਣ 'ਤੇ ਬੈਂਕ ਚੈੱਕਾਂ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਰੱਖਦਾ ਹੈ।

ਖਾਤੇ ਦੀ ਸਟੇਟਮੈਂਟ

ਖਾਤੇ ਖੁਲ੍ਹਾਉਣ ਦੇ ਨਿਯਮ ਅਤੇ ਸ਼ਰਤਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਬੈਂਕ ਦੁਆਰਾ ਬੱਚਤ ਬੈਂਕ ਖਾਤੇ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਚਾਲੂ ਜਮ੍ਹਾਂ ਖਾਤਾਧਾਰਕਾਂ ਨੂੰ ਖਾਤੇ ਦੀ ਸਟੇਟਮੈਂਟ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਪਾਸਬੁੱਕ ਸੁਵਿਧਾ

ਗਾਹਕ ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਬੇਨਤੀ 'ਤੇ, ਬੈਂਕ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਗਾਹਕਾਂ ਲਈ ਪਾਸਬੁੱਕ ਸੁਵਿਧਾ ਦਾ ਵਿਸਤਾਰ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਪਾਸਬੁੱਕ ਸੁਵਿਧਾ ਦਾ ਲਾਭ ਉਠਾਉਣ ਵਾਲੇ ਗਾਹਕਾਂ ਨੂੰ ਚਾਰਜਿਜ਼ ਦੀ ਸਧਾਰਨ ਅਨੁਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਚਾਰਜਿਜ਼ 'ਤੇ ਖਾਤੇ ਦੀ ਸਟੇਟਮੈਂਟ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਪ੍ਰਤੱਖ ਡੇਬਿਟ ਅਤੇ ਸਖਾਈ ਨਿਰਦੇਸ਼

ਇਹ ਇੱਕ ਭੁਗਤਾਨ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਹੈ ਜੋ ਗਾਹਕ ਨੂੰ, ਕੋਈ ਵੀ ਨਿਯਮਿਤ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਲਈ, ਸਾਨੂੰ ਇੱਕ ਬੈਂਕ ਵਜੋਂ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਉਦਾਹਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਖਾਤੇ ਤੋਂ ਦੂਜੇ ਖਾਤੇ ਵਿੱਚ ਫੰਡਾਂ ਦਾ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ ਕਰਨਾ, ਲਾੱਕਰ ਦਾ ਕਿਰਾਇਆ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ, ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਕਾਰਡ ਭੁਗਤਾਨ, ਜੀਵਨ ਬੀਮਾ ਭੁਗਤਾਨ ਅਤੇ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਲਾਭਪਾਤਰੀ ਲਈ ਹੋਰ ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਭੁਗਤਾਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਇਹ ਸੁਵਿਧਾ ਗਾਹਕ ਨੂੰ ਚੈੱਕ ਭਰਨ ਦੀਆਂ ਪਰੇਸ਼ਾਨੀਆਂ ਤੋਂ ਛੁਟਕਾਰਾ ਦਵਾਉਂਦੀ ਹੈ।

ਇਸ ਸੇਵਾ ਦਾ ਲਾਭ ਉਠਾਉਣ ਲਈ, ਤੁਹਾਡਾ ਡਾਇਰੈਕਟ ਡੇਬਿਟ ਇਖਤਿਆਰ ਸਫਲਤਾਪੂਰਵਕ ਭੇਜਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।

ਔਸਤ ਤਿਮਾਹੀ / ਮਾਸਿਕ ਬੈਲੈਂਸ

AQB-ਔਸਤ ਤਿਮਾਹੀ ਬੈਲੈਂਸ, ਤਿੰਨ ਕਲੰਡਰ ਮਹੀਨਿਆਂ ਵਿੱਚ ਗਾਹਕ ਦੁਆਰਾ ਕਾਇਮ ਰੱਖਿਆ ਔਸਤ ਬੈਲੈਂਸ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

AMB-ਔਸਤ ਮਾਸਿਕ ਬੈਲੈਂਸ ਇੱਕ ਮਹੀਨੇ ਵਿੱਚ ਗਾਹਕ ਦੁਆਰਾ ਕਾਇਮ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਔਸਤ ਬੈਲੈਂਸ ਹੈ।

AQB/AMB ਦੀ ਗਣਨਾ ਹੇਠ ਦਿੱਤੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

= ਮਹੀਨੇ ਜਾਂ ਤਿਮਾਹੀ ਦੇ ਹਰੇਕ ਦਿਨ ਦੇ ਅੰਤਿਮ ਬੈਲੈਂਸ ਦਾ ਜੋੜ/ ਉਸ ਮਹੀਨੇ ਜਾਂ ਤਿਮਾਹੀ ਵਿੱਚ ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਸੰਖਿਆ

ਬੱਚਤ ਖਾਤੇ ਵਿੱਚ ਵਿਆਜ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ

ਬੱਚਤ ਖਾਤੇ 'ਤੇ ਵਿਆਜ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਦੀ ਗਣਨਾ ਪ੍ਰਤੀ ਦਿਨ ਗੁਣਨਫਲ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

1 ਅਪ੍ਰੈਲ 2016 ਤੋਂ ਲਾਗੂ, ਬੱਚਤ ਖਾਤੇ ਦੇ ਬੈਲੈਂਸ 'ਤੇ ਕਮਾਇਆ ਵਿਆਜ ਜੂਨ, ਸਤੰਬਰ, ਦਸੰਬਰ ਅਤੇ ਮਾਰਚ ਦੇ ਮਹੀਨਿਆਂ ਵਿੱਚ ਤਿਆਗੀ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਬੱਚਤ ਖਾਤਿਆਂ ਵਿੱਚ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

ਬੱਚਤ ਖਾਤੇ 'ਤੇ ਵਿਆਜ ਦੀ ਦਰ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ:

ਖਾਤਾ ਬੈਲੈਂਸ	ਵਿਆਜ ਦਰ
ਸਾਰੇ ਬਕਾਏ ਲਈ	2.50% ਸਲਾਨਾ

ਉਦਾਹਰਣ:-

ਦਿਨ ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ 'ਤੇ ਖਾਤੇ ਦਾ ਬੈਲੈਂਸ = ਰੁ. 55,00,000

ਸਾਰੇ ਬਕਾਏ ਲਈ ਨਿਰਧਾਰਤ ਵਿਆਜ = 2.50% ਸਲਾਨਾ

ਦਿਨ ਲਈ ਭੁਗਤਾਨਯੋਗ ਵਿਆਜ ਦੀ ਗਣਨਾ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੋਵੇਗੀ:

$(55,00,000 * 2.50\% * 1/365)$

*ਵਰਤਮਾਨ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤੀ ਰਿਜ਼ਰਵ ਬੈਂਕ ਨੇ ਬੱਚਤ ਖਾਤਿਆਂ 'ਤੇ ਵਿਆਜ ਦਰਾਂ ਨੂੰ ਅਨਿਯੰਤ੍ਰਿਤ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜੋ ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਬਦਲ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ।

ਮਿਆਦੀ ਜਮ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਵਿਆਜ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ

ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਵੱਲੋਂ ਕਾਇਮ ਰੱਖੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਮਿਆਦੀ ਜਮ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ/ਭੁਗਤਾਨ ਯੋਗ ਕੁੱਲ ਵਿਆਜ ਆਮਦਨ ਕਰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਧੀਨ ਨਿਰਧਾਰਤ ਰਕਮ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹੈ ਤਾਂ ਸਰੋਤ 'ਤੇ ਟੈਕਸ ਕੱਟਣਾ ਲਈ ਬੈਂਕ ਦੀ ਵਿਧਾਨਕ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਹੈ। ਕੱਟੇ ਗਏ ਟੈਕਸ ਦੀ ਰਾਸ਼ੀ ਲਈ ਬੈਂਕ ਇੱਕ ਟੈਕਸ ਕਟੌਤੀ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ (TDS ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ) ਜਾਰੀ ਕਰੇਗਾ। ਜਮ੍ਹਾਂਕਰਤਾ, ਜੇਕਰ TDS ਤੋਂ ਛੋਟਾ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ TDS ਦੀ ਕਟੌਤੀ ਤੋਂ ਬਚਣ ਲਈ ਹਰ ਵਿੱਤੀ ਸਾਲ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਫਾਰਮੈਟ ਵਿੱਚ ਘੋਸ਼ਣਾ ਪੱਤ੍ਰ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਉਣਾ ਪਵੇਗਾ।

ਐਕਟਿਵਮਨੀ (2 ਵੇ ਸਵੀਪ ਵੇ ਜਮ੍ਹਾਂ) ਲਈ, ਸੀਨੀਅਰ ਸਿਟੀਜਨ / ਬੈਂਕ ਸਟਾਫ਼ ਸਮੇਤ ਸਾਰੇ ਗ੍ਰਾਹਕਾਂ 'ਤੇ ਨਿਯਮਿਤ ਮਿਆਦੀ ਜਮ੍ਹਾਂ ਦਰਾਂ ਲਾਗੂ ਹੋਣਗੀਆਂ।

ਮਿਆਦੀ ਜਮ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਵਿਆਜ ਨੂੰ ਮੁੜ-ਨਿਵੇਸ਼ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਨ ਲਈ ਤਿਆਗੀ ਵਿੱਚ ਮਿਸ਼ਰਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ, ਬਸ਼ਰਤ ਕਿ ਇਹ ਜਮ੍ਹਾਂ ਰਕਮ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ 181 ਦਿਨਾਂ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਮੇਂ ਲਈ ਬੈਂਕ ਕੋਲ ਰੱਖੀ ਹੋਵੇ। 181 ਦਿਨਾਂ ਤੋਂ ਘੱਟ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਮਿਆਦੀ ਜਮ੍ਹਾਂ, ਪ੍ਰੋਤ੍ਰਤਾ ਵੇਲੇ ਸਧਾਰਨ ਵਿਆਜ ਵਜੋਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

ਮਿਆਦੀ ਜਮ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਵਿਆਜ ਦੀ ਗਣਨਾ ਦੀ ਵਿਧੀ

ਮਾਸਿਕ ਵਿਆਜ ਭੁਗਤਾਨ ਵਿਕਲਪਾਂ ਲਈ, ਮਾਸਿਕ ਵਿਆਜ ਵਾਲੇ ਮਿਆਦੀ ਜਮ੍ਹਾਂ ਲਈ ਵਿਆਜ ਦਰ, ਮਿਆਦੀ ਦਰ ਤੋਂ ਘੱਟ ਹੋਵੇਗੀ। ਵਿਆਜ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਜਮ੍ਹਾਂ ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਤੋਂ ਮਾਸਿਕ ਅੰਤਰਾਲਾਂ 'ਤੇ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਉਦਾਹਰਨ ਲਈ 15 ਫਰਵਰੀ, 2008 ਨੂੰ ਕਰਵਾਈ ਜਮ੍ਹਾਂ ਰਾਸ਼ੀ 'ਤੇ 15 ਮਾਰਚ, 2008 ਨੂੰ ਵਿਆਜ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

ਵਿਆਜ ਦੀ ਗਣਨਾ ਗੈਰ-ਲੀਪ ਦੇ ਸਾਲ ਵਿੱਚ ਬੁੱਕ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਮ੍ਹਾਂ ਰਾਸ਼ੀ ਲਈ ਸਾਲ ਦੇ 365 ਦਿਨਾਂ ਅਤੇ ਲੀਪ (ਕੈਲੰਡਰ) ਸਾਲ ਵਿੱਚ ਬੁੱਕ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਮ੍ਹਾਂ ਰਾਸ਼ੀ ਲਈ ਸਾਲ ਦੇ 366 ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਤਿਮਾਹੀ ਵਿਆਜ ਭੁਗਤਾਨ ਵਿਕਲਪ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਉਣ ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਤੋਂ ਵਿਆਜ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਤਿਮਾਹੀ ਅੰਤਰਾਲਾਂ 'ਤੇ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਉਦਾਹਰਨ ਲਈ 15 ਫਰਵਰੀ, 2008 ਨੂੰ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਈ ਗਈ ਧਨਰਾਸ਼ੀ 'ਤੇ 15 ਮਈ, 2008 ਨੂੰ ਵਿਆਜ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

ਵਿਆਜ ਦੀ ਗਣਨਾ ਗੈਰ ਲੀਪ ਦੇ ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਬੁੱਕ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਮ੍ਹਾਂ ਰਾਸ਼ੀ ਲਈ ਸਾਲ ਦੇ 365 ਦਿਨਾਂ ਅਤੇ ਲੀਪ (ਕੈਲੰਡਰ) ਸਾਲ ਵਿੱਚ ਬੁੱਕ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਮ੍ਹਾਂ ਰਾਸ਼ੀ ਲਈ ਸਾਲ ਦੇ 366 ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਸੰਚਵੀ ਵਿਆਜ ਭੁਗਤਾਨ ਵਿਕਲਪ (ਮੈਚਿਊਰਿਟੀ 'ਤੇ) ਸੰਚਵੀ ਜਮ੍ਹਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਵਿਆਜ ਦੀ ਗਣਨਾ ਤਿਮਾਹੀ ਅੰਤਰਾਲਾਂ 'ਤੇ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਹਰ ਤਿਮਾਹੀ ਵਿੱਚ ਅਰਜਿਤ ਹੋਇਆ ਵਿਆਜ, ਬਾਅਦ ਵਾਲੀ ਤਿਮਾਹੀ ਵਿੱਚ ਵਿਆਜ ਦੀ ਗਣਨਾ ਕਰਨ ਵੇਲੇ ਮੂਲਧਨ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਤਿਮਾਹੀ ਵਿਆਜ ਦੀ ਗਣਨਾ ਲਈ ਸੂਤਰ, ਤਿਮਾਹੀ ਵਿਆਜ ਭੁਗਤਾਨ ਵਿਕਲਪ ਦੇ ਸਮਾਨ ਹੈ।

ਉਦਾਹਰਨ

ਤਿਮਾਹੀ	ਅਗਲੀ ਰਾਸ਼ੀ	ਤਿਮਾਹੀ	ਬਾਅਦ ਵਾਲੀ ਤਿਮਾਹੀ ਲਈ ਮੂਲਧਨ
1	100	2	102
2	102	2.04	104.04
3	104.04	2.08	106.12

ਬਾਅਦ ਵਾਲੀਆਂ ਤਿਮਾਹੀਆਂ ਦੀ ਗਣਨਾ ਵੀ ਜਮ੍ਹਾਂ-ਰਾਸ਼ੀ ਦੀ ਮੈਚਿਊਰਿਟੀ ਤੱਕ ਉਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੀ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਉਪਰੋਕਤ ਉਦਾਹਰਨ TDS ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰੇ ਬਿਨਾਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਜਮ੍ਹਾਂ ਰਾਸ਼ੀ ਦਾ ਸਮਾਂ 181 ਦਿਨ ਜਾਂ ਦੋ ਤਿਮਾਹੀਆਂ ਤੋਂ ਘੱਟ ਹੈ, ਸੰਚਵੀ ਵਿਆਜ ਜਮ੍ਹਾਂ ਰਾਸ਼ੀ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ।

ਸੀਨੀਅਰ ਸਿਟੀਜਨ ਸਥਾਈ ਜਮ੍ਹਾਂ (60 ਸਾਲ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਉੱਪਰ ਦੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਲਈ)

ਬੈਂਕ ਸੀਨੀਅਰ ਸਿਟੀਜਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕਰਵਾਏ ਸਥਾਈ ਜਮ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਘੋਸ਼ਿਤ ਵੱਧ ਵਿਆਜ ਦਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਬੈਂਕ ਸੀਨੀਅਰ ਸਿਟੀਜਨ ਦੇ ਸਥਾਈ ਜਮ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਲਾਗੂ ਸਾਰੇ ਆਮਦਨ ਕਰਾਂ ਬਾਰੇ ਵੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੰਦਾ ਰਹੇਗਾ।

ਸਰੋਤ 'ਤੇ ਟੈਕਸ ਦੀ ਕਟੌਤੀ (TDS)

ਜਮ੍ਹਾਂਕਰਤਾ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਵਿਆਜ ਦੀ ਭੁਗਤਾਨਯੋਗ ਰਾਸ਼ੀ ਦੇ ਵਿੱਤੀ ਸਾਲ ਦੌਰਾਨ ਆਮਦਨ ਕਰ ਐਕਟ, 1961 ਵਿੱਚ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਸੀਮਾ ਪਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ TDS ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਯੋਗ ਹੋਵੇਗਾ। ਵਰਤਮਾਨ ਵਿੱਚ ਇਹ ਸੀਮਾ ਰੁ. 40,000/- ਹੈ। TDS ਦੀ ਦਰ ਆਮਦਨ ਕਰ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਅਨੁਸਾਰ ਲਗਾਈ ਜਾਵੇਗੀ।

TDS ਦੀ ਛੋਟ

ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਫਾਰਮ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾ ਕੇ ਆਮਦਨ ਕਰ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਨਿਯਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ TDS ਦੀ ਛੋਟ ਮਿਲ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਫਾਰਮ 15G ਇਹ ਇੱਕ ਘੋਸ਼ਣਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਦੱਸਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਮ੍ਹਾਂਕਰਤਾ ਟੈਕਸ ਦੇਣਦਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ TDS ਦੀ ਛੋਟ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਫਾਰਮ 15G ਸੀਨੀਅਰ ਸਿਟੀਜਨਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਜਾਂ ਵਿਅਕਤੀ (ਕੰਪਨੀ ਜਾਂ ਫਰਮ ਨਹੀਂ) 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਫਾਰਮ 15H ਇਹ ਇੱਕ ਘੋਸ਼ਣਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਦੱਸਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਮ੍ਹਾਂਕਰਤਾ ਟੈਕਸ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ ਦਾ ਦੇਣਦਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ TDS ਦੀ ਛੋਟ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਫਾਰਮ 15H ਉਹਨਾਂ ਨਿਵਾਸੀਆਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਸੀਨੀਅਰ ਸਿਟੀਜਨ (ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਜਿਹਨਾਂ ਦੀ ਉਮਰ ਪੈਂਹਨ ਸਾਲ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਉੱਪਰ ਹੋਵੇ) ਹਨ।

ਆਮਦਨ ਕਰ ਅਫਸਰ ਤੋਂ ਛੋਟ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ- ਫਾਰਮ 15AA: ਆਮਦਨ ਕਰ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵੀ ਸ਼ਾਮਿਲ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਸੈਕਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਦੱਸੀ ਗਈ ਕਿਸੇ ਆਮਦਨ ਦੀ ਰਾਸ਼ੀ/ਰਾਸ਼ੀਆਂ ਦਾ ਔਸਤ, ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਵਿੱਚ ਕਰ-ਮੁਕਤ ਅਧਿਕਤਮ ਰਾਸ਼ੀ ਦੀ ਸੀਮਾ ਪਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਇਹ ਨਿਯਮ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋਣਗੇ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਕਰਦਾਤਾ ਫਾਰਮ 15G ਵਿੱਚ ਘੋਸ਼ਣਾ ਭਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੋਣਗੇ। ਅਜਿਹੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਆਮਦਨ ਕਰ ਅਫਸਰ ਦਾ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਛੋਟ ਪੱਤਰ ਸਬਮਿਟ ਕਰਵਾਉਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਟਰਸਟ ਅਤੇ ਸੋਸਾਇਟੀਆਂ ਵਾਂਗ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਮਦਨ ਕਰ ਤੋਂ ਛੋਟ ਮਿਲੀ ਹੈ ਜੇਕਰ ਉਹ ਵਿੱਤੀ ਸਾਲ ਦੌਰਾਨ ਕਰ-ਮੁਕਤ ਸੀਮਾ ਤੋਂ ਵੱਧ ਵਿਆਜ ਹਾਸਲ ਕਰਦੇ ਹਨ ਜਾਂ ਹਾਸਲ ਕਰਨ ਦੀ ਉਮੀਦ ਕਰਦੇ ਹੈ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪੱਤਰ/ਫਾਰਮ 15AA ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਉਣਾ ਪਵੇਗਾ।

ਮਿਆਦੀ ਜਮ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮੈਚਿਊਰਿਟੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਨਿਕਾਸੀ

ਗ੍ਰਾਹਕ ਮੈਚਿਊਰਿਟੀ ਦੀ ਵਾਸਤਵਿਕ ਤਾਰੀਖ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਆਂਸ਼ਿਕ / ਪੂਰਨ ਜਮ੍ਹਾਂ ਰਾਸ਼ੀ ਕਢਵਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਪਹਿਲਾਂ ਨਿਕਾਸੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ, 1 ਨਵੰਬਰ, 2012 ਨੂੰ ਜਾਂ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਖੋਲ੍ਹੇ ਗਏ ਜਾਂ ਨਵੀਨੀਕ੍ਰਿਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਮਿਆਦੀ ਜਮ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪਹਿਲਾਂ ਨਿਕਾਸੀ ਲਈ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਯੋਗ ਜੁਰਮਾਨੇ ਦੀ ਕਟੌਤੀ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ - ਜਮ੍ਹਾਂ ਖਾਤਾ ਚਾਲੂ ਕਰਨ ਵੇਲੇ, ਬੈਂਕ ਨਾਲ ਜਮ੍ਹਾਂ ਖਾਤਾ ਰੱਖਣ ਦੇ ਸਮੇਂ ਲਈ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਵਿਆਜ ਦਰ ਜਾਂ ਕਰਾਰ ਰਾਹੀਂ ਤੈਅ ਕੀਤੀ ਗਈ ਦਰ- ਦੋਵਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਜਿਹੜੀ ਘੱਟ ਹੋਵੇ, ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਵਿਆਜ ਦੀ ਗਣਨਾ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਮਿਆਦੀ ਜਮ੍ਹਾਂ ਦੇ ਜੁਰਮਾਨੇ ਦਾ ਸਮਾਂ

181 ਦਿਨਾਂ ਤੋਂ ਘੱਟ ਕੋਈ ਨਹੀਂ

181 ਦਿਨ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ 0.50%

[ਉਦਾਹਰਨ ਲਈ ਮੰਨ ਲਓ ਜੇਕਰ TD ਦੀ ਰਾਸ਼ੀ ਰੁ. 15 ਲੱਖ ਤੋਂ 1-2 ਸਾਲਾਂ ਲਈ ਦਰ 10% ਹੈ ਅਤੇ 2-3 ਸਾਲਾਂ ਲਈ 9.50% ਹੈ ਅਤੇ ਗ੍ਰਾਹਕ 2 ਸਾਲਾਂ ਲਈ ਜਮ੍ਹਾਂ-ਖਾਤਾ ਬੁੱਕ ਕਰਵਾਉਂਦਾ ਹੈ। 1 ਦਿਨ (ਉਦਾਹਰਨ ਲਈ @9.50%)। ਜੇਕਰ ਗ੍ਰਾਹਕ 1 ਸਾਲ ਬਾਅਦ ਮਿਆਦੀ ਜਮ੍ਹਾਂ ਦੀ ਨਿਕਾਸੀ ਕਰਵਾ ਲੈਂਦਾ ਹੈ, (0.50% ਦੇ ਜੁਰਮਾਨੇ ਦੀ ਕਟੌਤੀ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ - ਤੈਅ ਕੀਤੀ ਦਰ ਅਤੇ ਅਸਲ ਸਮਾਂ ਜਿਸ ਲਈ ਜਮ੍ਹਾਂ ਖਾਤਾ ਕਾਇਮ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਲਈ ਦਰ ਦੋਵਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਜਿਹੜੀ ਘੱਟ ਹੋਵੇ) 9% 'ਤੇ ਵਿਆਜ ਅਦਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਪ੍ਰੋਤ੍ਯੁਤ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਅੰਸ਼ਕ ਨਿਕਾਸੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਬਾਕੀ ਬੈਲੈਂਸ ਸ਼ੁਰੂ ਤੋਂ ਜਦੋਂ ਜਮ੍ਹਾਂ ਖਾਤਾ ਖੋਲ੍ਹਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਉਦੋਂ ਤੋਂ ਤੈਅ ਕੀਤੀ ਗਈ ਦਰ 'ਤੇ ਵਿਆਜ ਅਰਜਿਤ ਕਰਨਾ ਜਾਰੀ ਰੱਖੇਗਾ।]

ਬੱਚਤ ਜਾਂ ਚਾਲੂ ਖਾਤੇ ਨਾਲ ਜੁੜਿਆ ਹੋਇਆ, 181 ਦਿਨਾਂ ਜਾਂ ਵੱਧ ਦੀ ਮਿਆਦ ਨਾਲ ਵਿਅਕਤੀਗਤ (Standalone) ਮਿਆਦੀ ਜਮ੍ਹਾਂ ਖਾਤਾ, ਸਧਾਰਨ ਸਵੀਪ ਜਮ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰੇਗਾ ਅਤੇ ਕੋਈ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਯੋਗ ਜੁਰਮਾਨੇ ਦਾ ਸ਼ੁਲਕ ਉਪਰ ਦਰਸਾਏ ਅਨੁਸਾਰ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗਾ।

ਮਿਆਦੀ ਜਮ੍ਹਾਂ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ / ਨਵੀਨੀਕਰਨ

ਜਮ੍ਹਾਂ-ਖਾਤੇ ਦੀ ਬੁਕਿੰਗ ਦੇ ਸਮੇਂ ਮੈਚਿਊਰਿਟੀ ਅਤੇ ਭੁਗਤਾਨ ਸੰਬੰਧੀ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣੇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹਨ। ਗ੍ਰਾਹਕ ਕੋਲ ਆਪਣੇ ਚਾਲੂ / ਬੱਚਤ ਬੈਂਕ ਖਾਤੇ ਵਿੱਚ ਭੁਗਤਾਨ ਰਾਸ਼ੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੀ ਚੋਣ ਹੈ ਜਾਂ ਉਹ ਬੈਂਕ ਨਾਲ ਰਜਿਸਟਰਡ ਸੰਚਾਰ ਪਤੇ 'ਤੇ DD / BC ਭੇਜਣ ਲਈ ਬੈਂਕ ਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਗ੍ਰਾਹਕ ਜਮ੍ਹਾਂ ਖਾਤੇ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੌਰਾਨ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੇਂ ਮੈਚਿਊਰਿਟੀ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਬਦਲਵਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਰੱਖੇ ਜਾਣਗੇ ਅਤੇ ਮੈਚਿਊਰਿਟੀ ਸਮੇਂ ਲਾਗੂ ਹੋਣਗੇ।

ਮਿਆਦੀ ਜਮ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਓਵਰਡ੍ਰਾਫਟ

ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦਾ ਪਾਲਣ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਜਮ੍ਹਾਂਕਰਤਾ/ਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਡਿਸਚਾਰਜ ਕੀਤੀ ਮਿਆਦੀ ਜਮ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਬੈਂਕ ਜਮ੍ਹਾਂਕਰਤਾ ਦੀ ਲੋਨ/ਓਵਰਡ੍ਰਾਫਟ ਸੁਵਿਧਾ ਦੀ ਬੇਨਤੀ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਬੈਂਕ ਨਾਬਾਲਗ ਦੇ ਨਾਮ 'ਤੇ ਸਥਾਈ ਜਮ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਵੀ ਕਰਜ਼ੇ 'ਤੇ ਵੀ ਵਿਚਾਰ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਜਮ੍ਹਾਂਕਰਤਾ ਜਾਂ ਬਿਨੈਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਕੋਈ ਢੁਕਵੀਂ ਘੋਸ਼ਣਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਵਜੋਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੋਵੇ ਕਿ ਲੋਨ ਨਾਬਾਲਗ ਦੇ ਲਾਭ ਲਈ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

ਆਵਰਤੀ ਜਮ੍ਹਾਂ (RD)

ਵਿਆਜ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ

- ਆਵਰਤੀ ਜਮ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਵਿਆਜ, ਇੰਡੀਅਨ ਬੈਂਕ ਐਸੋਸੀਐਸ਼ਨ ਵੱਲੋਂ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਵਿਧੀ-ਵਿਗਿਆਨ ਅਨੁਸਾਰ ਬੈਂਕ ਵੱਲੋਂ ਗਣਨਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।
- ਆਵਰਤੀ ਜਮ੍ਹਾਂ ਲਈ ਵਿਆਜ ਦਰਾਂ, ਆਵਰਤੀ ਜਮ੍ਹਾਂ ਦੀ ਬੁੱਕਿੰਗ ਦੀ ਮਿਤੀ ਵੇਲੇ ਮਿਆਦੀ ਜਮ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਲਾਗੂ ਵਿਆਜ ਦਰਾਂ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੋਣਗੀਆਂ।
- ਆਵਰਤੀ ਜਮ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਵਿਆਜ ਦੀ ਗਣਨਾ ਤਿਮਾਹੀ ਅੰਤਰਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਦਰਾਂ 'ਤੇ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਕਿਸ਼ਤ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ:

- ਕਿਸ਼ਤ ਦੀ ਰਾਸ਼ੀ ਇੱਕ ਵਾਰ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੀ ਮਿਤੀ 'ਤੇ ਬਦਲੀ ਨਹੀਂ ਜਾਵੇਗੀ।
- ਭੁਗਤਾਨ ਦੇ ਸਮੇਂ ਇੱਕ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਕਿਸ਼ਤਾਂ ਬਾਕੀ ਹੋਣ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਿਤੀ ਲੰਘ ਗਈ ਹੋਵੇ, ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਿਸ਼ਤ ਜੇਕਰ ਇੱਕ ਕਿਸ਼ਤ ਭਰਨ ਲਈ ਕਾਫ਼ੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸਨੂੰ ਪਹਿਲੀ/ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜਿਸਦੀ ਮਿਤੀ ਲੰਘ ਕੇ ਦੇਣਯੋਗ ਹੋਵੇ, ਵੱਲ ਨਿਮਿੱਤ ਭਰੀ ਜਾਵੇਗੀ।
- ਕਿਸ਼ਤਾਂ ਦੇ ਅੰਸ਼ਕ / ਪੇਸ਼ਗੀ ਭੁਗਤਾਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਹੈ।
- ਬੈਂਕ, ਜਮ੍ਹਾਂਕਰਤਾ(ਵਾਂ) ਦੁਆਰਾ ਕਿਸ਼ਤਾਂ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ ਲਈ ਆਪਣੇ ਖਾਤੇ ਵਿੱਚ ਉਚਿਤ ਬੈਲੈਂਸ ਬਣਾਏ ਰੱਖਣ ਸੰਬੰਧੀ ਸੂਚਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।

ਯੋਗਤਾ:

- ਨਿਵਾਸੀ ਵਿਅਕਤੀ (ਨਾਬਾਲਗਾਂ ਸਹਿਤ) ਅਤੇ ਹਿੰਦੂ ਅਵਿਭਾਜਿਤ ਪਰਿਵਾਰ

ਮੈਚਿਊਰਿਟੀ:

- ਤੈਅ ਸਮਝੌਤੇ ਦਾ ਸਮਾਂ ਪੂਰਾ ਹੋਣ 'ਤੇ ਜਮ੍ਹਾਂ ਰਾਸ਼ੀ ਮੈਚਿਊਰ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ ਚਾਹੇ ਕਿਸ਼ਤਾਂ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਬਾਕੀ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਗੈਰ-ਭੁਗਤਾਨ ਦੀ ਚੁਕੌਤੀ ਲਾਗੂ ਜ਼ੁਰਮਾਨਾ ਵਿਆਜ ਦੀ ਕਟੌਤੀ ਨਾਲ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।
- ਇੱਕ ਮਹੀਨੇ ਅੰਦਰ ਇਸ ਜਮ੍ਹਾਂ ਰਾਸ਼ੀ ਦੀ ਮੈਚਿਊਰਿਟੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸਮਾਪਤੀ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵਿਆਜ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਕੇਵਲ ਮੂਲਧਨ ਦੀ ਰਾਸ਼ੀ ਵਾਪਿਸ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।
- RD 'ਤੇ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਮੈਚਿਊਰਿਟੀ ਰਾਸ਼ੀ ਦੀ ਸਲਾਹ ਸਮੇਂ ਸਿਰ ਸਾਰੀਆਂ ਕਿਸ਼ਤਾਂ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ।

ਕਿਸ਼ਤਾਂ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਲਈ ਜ਼ੁਰਮਾਨਾ

- ਕਿਸੇ ਕਿਸ਼ਤ ਦੇ 5 ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਗਰੇਸ ਪੀਰੀਅਡ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੇਰੀ ਨਾਲ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, RD ਦੀ ਵਿਆਜ ਦਰ (RD ਦੀ ਬੁੱਕਿੰਗ ਸਮੇਂ ਵਿਆਜ ਦੀ ਤੈਅ ਦਰ 'ਤੇ ਜ਼ੁਰਮਾਨਾ ਵਿਆਜ) + 2% ਸਲਾਨਾ ਜਾਂ ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਬੈਂਕ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਅਜਿਹੀ ਹੋਰ ਦਰ 'ਤੇ ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਦੇਰੀ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਚਾਰਜ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।
- ਅਜਿਹੇ ਵਿਆਜ ਦੀ ਗਣਨਾ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇੱਕ ਮਹੀਨੇ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਮਹੀਨਾ ਹੀ ਸਮਝਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।
- ਚਾਹੇ ਮਹੀਨੇ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੋਵੇ, ਪਰੰਤੂ ਵਿਆਜ ਵਸੂਲੀ ਪ੍ਰਤੀ ਸਥਾਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਅਸਫਲ ਹੋਣ ਤੇ, ਬੈਂਕ ਸਧਾਰਨ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਅਤੇ ਚਾਰਜ ਦੀ ਅਨੁਸੂਚੀ (GFSC) ਅਨੁਸਾਰ ਚਾਲੂ / ਬੱਚਤ ਬੈਂਕ ਖਾਤੇ ਤੋਂ ਸਥਾਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਾ ਅਸਫਲਤਾ ਚਾਰਜ

RD ਦੀ ਮੈਚਿਊਰਿਟੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਨਿਕਾਸੀ:

- ਇੱਕ ਮਹੀਨੇ ਅੰਦਰ ਇਸ ਜਮ੍ਹਾਂ ਰਾਸ਼ੀ ਦੀ ਮੈਚਿਊਰਿਟੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸਮਾਪਤੀ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵਿਆਜ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਕੇਵਲ ਮੂਲਧਨ ਦੀ ਰਾਸ਼ੀ ਵਾਪਿਸ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।
- RD ਦੀ ਮੈਚਿਊਰਿਟੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਨਿਕਾਸੀ'ਤੇ ਜਮ੍ਹਾਂ ਦੀ ਤਾਰੀਖ'ਤੇ ਪ੍ਰਚਲਿਤ ਦਰ ਤੋਂ ਬੈਂਕ ਵਿੱਚ ਰਾਸ਼ੀ ਦੇ ਜਮ੍ਹਾਂ ਰਹਿਣ ਤੱਕ ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਦੇ ਸਮੇਂ'ਤੇ ਜਾਂ ਤੈਅ ਦਰ'ਤੇ ਵਿਆਜ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਜੇ ਕਿ ਜਮ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮੈਚਿਊਰਿਟੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਨਿਕਾਸੀ'ਤੇ ਜੁਰਮਾਨਾ ਚਾਰਜਿਜ਼ (0.50%) ਦੀ ਛੋਟੀ ਜਿਹੀ ਕਟੌਤੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਐਕਸਚੇਂਜ ਸੇਵਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਕਰਨ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰਿਤ ਭਾਰਤ ਭਰ ਵਿੱਚ r ਬਰਾਂਚਾਂ (B ਸ਼੍ਰੇਣੀ)'ਤੇ ਵਿਸਤਾਰਿਤ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ।

- ਯਾਤਰੀ ਚੈਕ
- ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਕਰੰਸੀ ਨਕਦ ਖਰੀਦ / ਵਿਕਰੀ
- ਵਾਇਰ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ
- ਡਿਮਾਂਡ ਡ੍ਰਾਫਟ

ਯਾਤਰੀ ਚੈਕ

ਵਰਤਮਾਨ ਵਿੱਚ ਬੈਂਕ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਚਾਰ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਕਰੰਸੀਆਂ ਜਿਵੇਂ USD, GBP, JPY ਅਤੇ ਯੂਰੋ ਵਿੱਚ ਯਾਤਰੀ ਚੈਕ ਜਾਰੀ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਗ੍ਰਾਹਕ ਵਿਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਯਾਤਰਾ ਕਰਨ ਦੌਰਾਨ ਇਸਦਾ ਲਾਭ ਉਠਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਯਾਤਰੀ ਚੈਕ (TCS) FEMA / RBI ਦੁਆਰਾ ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ'ਤੇ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨਾਂ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹਨ।

ਚੈਕ

ਸਾਡੇ ਗ੍ਰਾਹਕ ਦੇ ਤੌਰ'ਤੇ ਤੁਸੀਂ ਸਾਰੀਆਂ ਕਰੰਸੀਆਂ ਵਿੱਚ ਚੈਕ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਤੁਸੀਂ ਆਸਾਨੀ ਨਾਲ ਡਿਮਾਂਡ ਡ੍ਰਾਫਟ ਜਾਂ ਚੈਕ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਪਤੇ'ਤੇ ਆਪਣੇ ਕੋਟਕ ਮਹਿੰਦਰਾ ਬੈਂਕ ਖਾਤੇ ਦੇ ਪੱਖ ਵਿੱਚ ਡਾਕ ਦੁਆਰਾ ਭੇਜ ਸਕਦੇ ਹੋ ਅਤੇ ਅਸੀਂ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਬੈਂਕਾਂ ਤੋਂ ਤੁਹਾਡੇ ਫੰਡ ਇਕੱਠੇ ਕਰਾਂਗੇ ਅਤੇ ਇਹਨਾਂ ਨੂੰ ਤੁਹਾਡੇ ਖਾਤੇ ਵਿੱਚ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾ ਦੇਵਾਂਗੇ। NRI ਸਰਵਿਸ ਸੈਂਟਰ, ਕੋਟਕ ਮਹਿੰਦਰਾ ਬੈਂਕ ਲਿਮਿਟਿਡ, ਪੰਜਵੀ ਮੰਜ਼ਿਲ, ਵਿਨੈ ਭਾਵਿਆ ਕੰਪਲੈਕਸ, C.S.T ਰੋਡ, ਸਾਂਤਾਕਰੂਜ਼ ਈਸਟ, ਮੁੰਬਈ-400098 ਭਾਰਤ। ਚੈਕ ਨੂੰ ਤੁਹਾਡੇ ਬੈਂਕ ਵਿੱਚ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਉਣ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਕਰੰਸੀ ਦੇ ਪ੍ਰਕਾਰ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇਸ਼ / ਸਥਾਨ'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰੇਗੀ, ਜਿੱਥੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦੀ ਨਿਕਾਸੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਇਹ ਸਾਡੇ ਨੋਸਟੋ ਖਾਤੇ ਵਿੱਚ ਜਮ੍ਹਾਂ ਰਾਸ਼ੀ ਦਿਖਣ ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਦੇ 6 ਤੋਂ 21 ਕੰਮ ਦੇ ਦਿਨਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਹੈ।

ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਕਰੰਸੀ ਨਕਦੀ

ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਕਰੰਸੀ ਨਕਦੀ ਚਾਹਵਾਨ ਗ੍ਰਾਹਕਾਂ ਲਈ USD, ਯੂਰੋ, GBP, JPY, ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਡਾਲਰ ਵਿੱਚ ਉਪਲਬਧ ਹੈ। ਵੇਚੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਕਰੰਸੀ ਦੀ ਰਾਸ਼ੀ ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ'ਤੇ ਭੀ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਨਿਯਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ।

ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਕਰੰਸੀ ਵਿੱਚ ਡਿਮਾਂਡ ਡ੍ਰਾਫਟ

FCY, DD ਦੀ ਸੁਵਿਧਾ ਦਾ ਲਾਭ FEMA ਅਨੁਸਾਰ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਦੀਆਂ ਟ੍ਰਾਂਜੈਕਸ਼ਨਾਂ ਕਰਨ ਲਈ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਤਹਿਤ ਧਨ ਰਾਸ਼ੀ ਭੇਜਣ ਲਈ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ:

- ਦੋਸਤ ਜਾਂ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਨੂੰ ਉਪਹਾਰ ਭੇਜਣ ਲਈ
- ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਪ੍ਰੀਖਿਆਵਾਂ ਜਿਵੇਂ TOFEL, GMAT ਆਦਿ ਦੀਆਂ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਲਈ ਫੀਸਾਂ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ ਵਾਸਤੇ
- ਵਿਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੀਆਂ ਫੀਸਾਂ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਲਈ
- ਵਿਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਮੈਡੀਕਲ ਇਲਾਜ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ ਲਈ
- RBI ਦੇ ਇਹਨਾਂ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਮਨਜ਼ੂਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ

ਸਾਡੀਆਂ ਬਰਾਂਚਾਂ ਦੁਆਰਾ FCY ਡਿਮਾਂਡ ਡ੍ਰਾਫਟ ਚਾਰ ਕਰੰਸੀਆਂ : ਅਮਰੀਕੀ ਡਾਲਰ (USD), ਗ੍ਰੇਟ ਬ੍ਰਿਟੇਨ ਪੌਂਡ (GBP) ਯੂਰੋ ਅਤੇ ਜਾਪਾਨੀ ਯੇਨ (JPY) ਵਿੱਚ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।

ਫਿਸ਼ਿੰਗ (Phishing)

ਇਹ ਸ਼ਬਦ ਵੈਬਸਾਈਟ ਤੋਂ ਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲ ਅਤੇ ਗੁਪਤ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਧੋਖੇਬਾਜ਼ੀ ਦੇ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕੰਮ ਦਾ ਵਰਣਨ ਕਰਨ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਉਪਭੋਗਤਾ ਭਰੋਸੇਮੰਦ ਇਕਾਈ ਦੀ ਨਕਲ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਬਣਾਈਆਂ ਵੈਬਸਾਈਟਾਂ 'ਤੇ ਆਪਣੀ ਗੁਪਤ ਜਾਣਕਾਰੀ ਜਿਵੇਂ ਉਪਭੋਗਤਾ ਦਾ ਨਾਮ, ਪਾਸਵਰਡ, ਖਾਤੇ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ, ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਕਾਰਡ ਨੰਬਰ ਆਦਿ ਦੱਸ ਕੇ ਧੋਖਾ ਖਾ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।

ਫਿਸ਼ਿੰਗ ਤੋਂ ਬਚਣ ਲਈ ਟਿਪਸ:

- ਹਮੇਸ਼ਾ ਆਪਣੇ ਬਰਾਊਜ਼ਰ ਦੇ ਪਤਾ ਬਾਰ 'ਤੇ ਸਾਡਾ URL www.kotak.com ਟਾਈਪ ਕਰਕੇ ਬੈਂਕ ਦੀ ਵੈਬਸਾਈਟ ਖੋਲ੍ਹੋ।
- ਈਮੇਲ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਿਸੇ ਵੀ ਨਿੱਜੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇਣ ਸੰਬੰਧੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਬੇਨਤੀ ਦਾ ਉੱਤਰ ਨਾ ਦਿਓ।
- ਸਾਡੀ ਵੈਬਸਾਈਟ 'ਤੇ ਜਾਣ ਸਮੇਂ ਆਪਣੇ ਬਰਾਊਜ਼ਰ ਦੇ ਹੇਠਾਂ ਹਮੇਸ਼ਾ ਇੱਕ ਪੈਡਲਾੱਕ ਦਾ ਚਿੰਨ੍ਹ ਦੇਖੋ।
- ਆਪਣੀ ਨੇੜੇ ਦੀ ਬਰਾਂਚ 'ਤੇ ਸਾਡੇ ਨਾਲ ਸੰਪਰਕ ਕਰਕੇ ਜਾਂ ਸਾਡੇ 24 ਘੰਟੇ ਗ੍ਰਾਹਕ ਸੰਪਰਕ ਕੇਂਦਰ 'ਤੇ ਕਾਲ ਕਰਕੇ ਸਾਨੂੰ ਹਰ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਦੀ ਸੂਚਨਾ ਦਿਓ। ਤੁਸੀਂ bank@kotk.com 'ਤੇ ਈ-ਮੇਲ ਭੇਜ ਕੇ ਵੀ ਸਾਨੂੰ ਕਿਸੇ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਦੇ ਸੰਦੇਹ ਬਾਰੇ ਸੂਚਿਤ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ।

ਸਪੂਫਿੰਗ (Spoofing)

ਇਸ ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਨਕਲ ਬਣਾ ਕੇ ਧੋਖੇਬਾਜ਼ੀ ਦੇ ਕੰਮ ਦਾ ਵਰਣਨ ਕਰਨ ਲਈ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਈ-ਮੇਲ ਸਪੂਫ ਭੇਜਣ ਵਾਲੇ ਅਸਲੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਲੁਕਾਉਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਤਕਨੀਕ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਭਰੋਸੇਮੰਦ ਇਕਾਈ ਦਾ ਰੂਪ ਧਾਰਨ ਕਰਕੇ ਉਪਭੋਗਤਾ ਤੋਂ ਈ-ਮੇਲ ਦੁਆਰਾ ਗੁਪਤ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲੈਣ ਦੀ ਚਾਲ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਈਮੇਲ ਵੇਖ ਪੜ੍ਹੇ ਤੋਂ ਭੇਜੀ ਲੱਗਦੀ ਹੈ, ਉੱਤਰ ਦੇਣ ਸਮੇਂ ਅਸਲੀ ਧੋਖੇਬਾਜ਼ ਪ੍ਰੇਸ਼ਕ (sender) ਦਾ ਪਤਾ, ਈਮੇਲ ਪੜ੍ਹੇ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਵੈਬਸਾਈਟ ਸਪੂਫ ਧੋਖੇਬਾਜ਼ੀ ਦਾ ਕੰਮ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਪਭੋਗਤਾਵਾਂ ਤੋਂ ਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲ ਜਾਣਕਾਰੀ ਸਾਂਝੀ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਧੋਖੇਬਾਜ਼ ਸੰਗਠਨ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਵੈਬਸਾਈਟ ਦੀ ਨਕਲ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਸਪੂਫਿੰਗ ਤੋਂ ਬਚਣ ਲਈ ਟਿਪਸ:

- ਕੋਟਕ ਮਹਿੰਦਰਾ ਬੈਂਕ ਕਦੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਈਮੇਲ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੀ ਨਿੱਜੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਸਾਂਝੀ ਕਰਨ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਈਮੇਲ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ।
- ਕਦੇ ਵੀ ਉਸ ਈਮੇਲ ਦਾ ਉੱਤਰ ਨਾ ਦਿਓ ਜੋ ਨਿੱਜੀ, ਵਿੱਤੀ ਜਾਂ ਸੁਰੱਖਿਆ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪੁੱਛੇ।
- ਅਜਿਹੀ ਈਮੇਲ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਲਿੰਕ 'ਤੇ ਕਲਿੱਕ ਨਾ ਕਰੋ।
- ਤੁਹਾਨੂੰ ਭੇਜੇ ਗਏ ਸੰਦੇਹਪੂਰਨ ਦੁਰਭਾਵਨਾਪੂਰਨ ਈਮੇਲ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਆਪਣੇ ਨੇੜੇ ਦੀ ਬਰਾਂਚ 'ਤੇ ਸੰਪਰਕ ਕਰੋ ਜਾਂ ਸਾਡੇ 24 ਘੰਟੇ ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਗ੍ਰਾਹਕ ਸੰਪਰਕ ਕੇਂਦਰ 'ਤੇ ਕਾਲ ਕਰੋ। ਤੁਸੀਂ bank@kotk.com 'ਤੇ ਈ-ਮੇਲ ਭੇਜ ਕੇ ਵੀ ਸਾਨੂੰ ਕਿਸੇ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਦੇ ਸੰਦੇਹ ਬਾਰੇ ਸੂਚਿਤ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ।

ਵਿਸ਼ਿੰਗ (Vishing)

ਵਿਸ਼ਿੰਗ ਫਿਸ਼ਿੰਗ ਵਾਂਗ ਹੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਗੁਪਤ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ VOIP (ਵਾਇਸ ਓਵਰ ਇੰਟਰਨੈਟ ਪ੍ਰੋਟੋਕਾਲ) ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਧੋਖੇਬਾਜ਼ ਪੱਖ ਦੁਆਰਾ ਗ੍ਰਾਹਕ ਨੂੰ ਕਾਲ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜੋ ਗ੍ਰਾਹਕ ਤੋਂ ਉਹ ਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਚਾਲ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜੋ ਟੈਲੀਫੋਨ ਸਿਸਟਮ ਜਿਵੇਂ IVR (ਇੰਟਰੈਕਟਿਵ ਵਾਇਸ ਰਿਸਪਾਂਸ) 'ਤੇ ਨਿੱਜੀ, ਵਿੱਤੀ ਜਾਂ ਸੁਰੱਖਿਆ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਵਿਸ਼ਿੰਗ ਤੋਂ ਬਚਣ ਲਈ ਟਿਪਸ:

- ਕੋਟਕ ਮਹਿੰਦਰਾ ਬੈਂਕ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਸਾਹਮਣੇ ਆਪਣਾ ਪਾਸਵਰਡ ਜਾਂ PIN ਸਾਂਝਾ ਨਾ ਕਰੋ।
- ਕਿਸੇ ਵੀ ਟੈਲੀਫੋਨ ਸਿਸਟਮ 'ਤੇ ਆਪਣੀ ਨਿੱਜੀ ਜਾਂ ਖਾਤੇ ਸੰਬੰਧੀ ਉਹ ਜਾਣਕਾਰੀ ਨਾ ਦਿਓ ਜਿਸਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਹੋ ਸਕੇ।
- ਗੁਪਤ ਜਾਣਕਾਰੀ ਸੰਬੰਧੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਲ ਦੇ ਉੱਤਰ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵੀ ਕਾਲ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕੋਟਕ ਬੈਂਕ ਦੇ 24 ਘੰਟੇ ਕਸਟਮਰ ਕੇਅਰ ਨੰਬਰ 'ਤੇ ਕਾਲ ਕਰਕੇ ਦੁਰਵਿਹਾਰਪੂਰਨ ਮੇਲ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਨੰਬਰਾਂ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰੋ।
- ਜੇਕਰ ਕੋਟਕ ਬੈਂਕ ਦੇ ਦਿੱਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਨੰਬਰਾਂ 'ਤੇ ਕਾਲ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਆਪਣੀ ਨੇੜੇ ਦੀ ਬਰਾਂਚ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕਰੋ ਜਾਂ ਸਾਡੇ 24 ਘੰਟੇ ਕਸਟਮਰ ਕੇਅਰ ਸੈਂਟਰ 'ਤੇ ਕਾਲ ਕਰੋ। ਤੁਸੀਂ bank@kotak.com 'ਤੇ ਈਮੇਲ ਵੀ ਭੇਜ ਕੇ ਵੀ ਸਾਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਦੇ ਸੰਦੇਹ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਬਾਰੇ ਸੂਚਿਤ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ।

ਸਧਾਰਨ ਨੈਟ ਬੈਂਕਿੰਗ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਲਈ ਟਿਪਸ:

- ਆਪਣੇ ਨਿੱਜੀ ਪਹਿਚਾਣ ਨੰਬਰ (ਪਿਨ) ਨੂੰ ਕਦੇ ਵੀ ਕਿਤੇ ਨਾ ਲਿਖੋ, ਕੇਵਲ ਇਸਨੂੰ ਯਾਦ ਰੱਖੋ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਸਾਹਮਣੇ ਆਪਣਾ ਪਿਨ ਨੰਬਰ ਨਾ ਦੱਸੋ। ਕੋਟਕ ਮਹਿੰਦਰਾ ਬੈਂਕ ਤੁਹਾਡੇ ਦੁਆਰਾ ਪਿਨ ਨੰਬਰ ਜਾਂ ਉਪਭੋਗਤਾ ਆਈਡੀ ਜਾਂ ਪਾਸਵਰਡ ਦੱਸਣ ਕਾਰਨ ਹੋਏ ਨੁਕਸਾਨ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।
- ਪਿਨ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰਨ ਸਮੇਂ ਉਹ ਨੰਬਰ ਅਤੇ ਅੱਖਰ ਨਾ ਚੁਣੋ ਜਿਹਨਾਂ ਨੂੰ ਆਸਾਨੀ ਨਾਲ ਸਮਝਿਆ ਜਾ ਸਕੇ। ਆਪਣੇ ਨਾਮ, ਫੋਨ ਨੰਬਰ ਜਾਂ ਜਨਮ ਤਾਰੀਖ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਚੋ।
- ਬੈਂਕ ਰਿਕਾਰਡ ਵਿੱਚ ਆਪਣਾ ਸਹੀ ਮੋਬਾਇਲ ਫੋਨ ਨੰਬਰ ਅਤੇ ਈ-ਮੇਲ ਆਈਡੀ ਅਪਡੇਟ ਕਰੋ।
- ਆਪਣੇ ਮੋਬਾਇਲ ਫੋਨ ਅਤੇ ਈਮੇਲ ਆਈਡੀ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਓ।
- ਇਸ ਸੁਵਿਧਾ ਦਾ ਲਾਭ ਉਠਾਉਣ ਲਈ ਆਪਣਾ ਮੋਬਾਇਲ ਫੋਨ ਅਤੇ ਈਮੇਲ ਆਈਡੀ ਐਕਟਿਵ ਰੱਖੋ।
- ਸਹੀ ਮੋਬਾਇਲ ਫੋਨ ਨੰਬਰ ਅਤੇ ਈ-ਮੇਲ ਆਈਡੀ ਨੂੰ ਅਪਡੇਟ ਨਾ ਕਰਨ 'ਤੇ, ਤੁਹਾਡੇ ਖਾਤੇ ਵਿੱਚ ਧੋਖੇਬਾਜ਼ੀ ਦੇ ਟ੍ਰਾਂਜੈਕਸ਼ਨ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਅਲਰਟ ਸਬੰਧੀ ਟ੍ਰਾਂਜੈਕਸ਼ਨ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਨਾ ਹੋਣ 'ਤੇ ਬੈਂਕ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।
- ਕੋਟਕ ਮਹਿੰਦਰਾ ਬੈਂਕ ਈਮੇਲ ਅਤੇ ਐਸਐਮਐਸ ਦੁਆਰਾ ਅਲਰਟ ਸੁਵਿਧਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਤਹਿਤ ਤੁਹਾਨੂੰ ਟ੍ਰਾਂਜੈਕਸ਼ਨ ਅਲਰਟ ਭੇਜਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਹਮੇਸ਼ਾ ਉਹਨਾਂ ਅਲਰਟਸ ਈਮੇਲ / ਐਸਐਮਐਸ ਦਾ ਰਿਕਾਰਡ ਰੱਖੋ ਜੋ ਬੈਂਕ ਦੁਆਰਾ ਭੇਜੇ ਗਏ ਹਨ। ਇਹ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਪਣੇ ਫੰਡਾਂ ਦਾ ਰਿਕਾਰਡ ਬਣਾਏ ਰੱਖਣ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਕਰਨਗੇ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਤੋਂ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਰੱਖਣਗੇ।
- ਅਲਰਟ/ਖਾਤੇ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਸਾਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਮੋਬਾਇਲ ਨੰਬਰ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਈ-ਮੇਲ 'ਤੇ ਅਲਰਟ/ਖਾਤੇ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਨਾ ਹੋਣ 'ਤੇ ਬੈਂਕ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕਰੋ।
- ਜੇਕਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸੰਦੇਹ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਤੁਹਾਡੇ ਨੈਟਬੈਂਕਿੰਗ ਪਾਸਵਰਡ ਸਬੰਧੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਜਾਂ ਤੁਹਾਡਾ ਡੇਬਿਟ ਕਾਰਡ ਗੁੰਮ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਤੁਰੰਤ ਸਾਡੇ 24 ਘੰਟੇ ਗ੍ਰਾਹਕ ਸੰਪਰਕ ਕੇਂਦਰ ਨਾਲ ਸੰਪਰਕ ਕਰੋ।

ਆਮ ਮੋਬਾਇਲ ਬੈਂਕਿੰਗ/ਨੈਟਬੈਂਕਿੰਗ/ਐਸਐਮਐਸ ਅਲਰਟ-ਸੁਰੱਖਿਆ ਸਬੰਧੀ ਗੱਲਾਂ:

- ਕਦੇ ਵੀ ਆਪਣਾ ਮੋਬਾਇਲ ਨਿੱਜੀ ਪਹਿਚਾਣ ਨੰਬਰ (MPIN) ਨਾ ਲਿਖੋ- ਇਸਨੂੰ ਯਾਦ ਰੱਖੋ। ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਵੀ ਐਮਪੀਆਈਐਨ ਨੰਬਰ ਨਾ ਦੱਸੋ। ਕੋਟਕ ਮਹਿੰਦਰਾ ਬੈਂਕ ਤੁਹਾਡੇ ਐਮਪੀਆਈਐਨ ਜਾਂ ਉਪਭੋਗਤਾ ਆਈਡੀ ਦੇ ਸਾਂਝਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਨੁਕਸਾਨ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।
- ਐਮਪੀਆਈਐਨ ਚੁਣਨ ਸਮੇਂ, ਉਹ ਸੰਖਿਆਵਾਂ ਅਤੇ ਅੱਖਰ ਨਾ ਚੁਣੋ ਜਿਹਨਾਂ ਦੀ ਆਸਾਨੀ ਨਾਲ ਪਹਿਚਾਣ ਹੋ ਸਕੇ। ਫੋਨ ਨੰਬਰ ਅਤੇ ਜਨਮ ਤਾਰੀਖ ਵਰਤਣ ਤੋਂ ਬਚੋ।
- ਬੈਂਕ ਰਿਕਾਰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਆਪਣਾ ਸਹੀ ਮੋਬਾਇਲ ਫੋਨ ਨੰਬਰ ਅਤੇ ਈ-ਮੇਲ ਆਈਡੀ ਅਪਡੇਟ ਕਰੋ।
- ਆਪਣੇ ਮੋਬਾਇਲ ਫੋਨ ਅਤੇ ਈਮੇਲ ਆਈਡੀ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਓ।
- ਇਸ ਸੁਵਿਧਾ ਦਾ ਲਾਭ ਉਠਾਉਣ ਲਈ ਆਪਣਾ ਮੋਬਾਇਲ ਫੋਨ ਅਤੇ ਈਮੇਲ ਆਈਡੀ ਐਕਟਿਵ ਰੱਖੋ।
- ਸਹੀ ਮੋਬਾਇਲ ਫੋਨ ਨੰਬਰ ਅਤੇ ਈ-ਮੇਲ ਆਈਡੀ ਨੂੰ ਅਪਡੇਟ ਨਾ ਕਰਨ 'ਤੇ, ਤੁਹਾਡੇ ਖਾਤੇ ਵਿੱਚ ਧੋਖੇਬਾਜ਼ੀ ਦੇ ਟ੍ਰਾਂਜੈਕਸ਼ਨ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਅਲਰਟ ਸਬੰਧੀ ਟ੍ਰਾਂਜੈਕਸ਼ਨ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਨਾ ਹੋਣ 'ਤੇ ਬੈਂਕ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।
- ਕੋਟਕ ਮਹਿੰਦਰਾ ਬੈਂਕ ਈਮੇਲ ਅਤੇ ਐਸਐਮਐਸ ਅਲਰਟ ਦੀ ਸੁਵਿਧਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਟ੍ਰਾਂਜੈਕਸ਼ਨ ਅਲਰਟ ਭੇਜਦਾ ਹੈ। ਹਮੇਸ਼ਾ ਅਲਰਟ-ਈਮੇਲ/ਐਸਐਮਐਸ ਦਾ ਰਿਕਾਰਡ ਰੱਖੋ ਜੋ ਬੈਂਕ ਦੁਆਰਾ ਭੇਜੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਤੁਹਾਡੇ ਫੰਡਾਂ ਦਾ ਰਿਕਾਰਡ ਤੁਹਾਡੇ ਰੱਖਣ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਤੋਂ ਬਚਣ ਵਿੱਚ ਤੁਹਾਡੀ ਮਦਦ ਕਰਨਗੇ।
- ਅਲਰਟ/ਖਾਤੇ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਸਾਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਮੋਬਾਇਲ ਨੰਬਰ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਈ-ਮੇਲ 'ਤੇ ਅਲਰਟ/ਖਾਤੇ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਨਾ ਹੋਣ 'ਤੇ ਬੈਂਕ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕਰੋ।
- ਜੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸੰਦੇਹ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਤੁਹਾਡੀ ਨੈਟਬੈਂਕਿੰਗ ਪਾਸਵਰਡ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਲੱਗੀ ਹੈ ਜਾਂ ਡੇਬਿਟ ਕਾਰਡ ਗੁੰਮ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਤੁਰੰਤ ਸਾਡੇ 24 ਘੰਟੇ ਕਸਟਮਰ ਕੇਅਰ 'ਤੇ ਸੰਪਰਕ ਕਰੋ।

ਬੈਂਕਾਂ ਵਿੱਚ ਗਾਹਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਅਣਅਧਿਕ੍ਰਿਤ ਟ੍ਰਾਂਜੈਕਸ਼ਨਾਂ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟਿੰਗ

- ਗਾਹਕਾਂ ਨੂੰ ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਐਸਐਮਐਸ ਅਲਰਟ ਅਤੇ ਜਿੱਥੇ ਵੀ ਇਲੈਕਟ੍ਰੋਨਿਕ ਬੈਂਕਿੰਗ ਟ੍ਰਾਂਜੈਕਸ਼ਨ ਲਈ ਈਮੇਲ ਅਲਰਟ ਲਈ ਰਜਿਸਟਰ ਉਪਲਬਧ ਹੋਵੇ ਲਈ ਰਜਿਸਟਰ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋਵੇਗਾ।
- ਗਾਹਕਾਂ ਨੂੰ ਅਜਿਹੀ ਟ੍ਰਾਂਜੈਕਸ਼ਨ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜਲਦ ਤੋਂ ਜਲਦ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਣਅਧਿਕ੍ਰਿਤ ਇਲੈਕਟ੍ਰੋਨਿਕ ਬੈਂਕਿੰਗ ਟ੍ਰਾਂਜੈਕਸ਼ਨ ਬਾਰੇ ਬੈਂਕ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਸਲਾਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਜਿੰਨਾ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸਮਾਂ ਤੁਸੀਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਣਅਧਿਕ੍ਰਿਤ ਇਲੈਕਟ੍ਰੋਨਿਕ ਬੈਂਕਿੰਗ ਟ੍ਰਾਂਜੈਕਸ਼ਨ ਲਈ ਬੈਂਕ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਦਿੰਦੇ ਹੋ, ਤਾਂ ਗਾਹਕ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਦਾ ਜ਼ਿਆਦਾ ਖਤਰਾ ਹੋਵੇਗਾ।

- ਗਾਹਕ ਕਿਸੇ ਵੀ ਉਪਲਬਧ ਤਰੀਕੇ ਜਿਵੇਂ ਵੈਬਸਾਈਟ, ਫੋਨ ਬੈਂਕਿੰਗ, ਐਸਐਮਐਸ, ਈਮੇਲ ਬ੍ਰਾਂਚ ਆਦਿ ਜ਼ਰੀਏ ਅਣਅਧਿਕ੍ਰਿਤ ਬੈਂਕਿੰਗ ਟ੍ਰਾਂਜੈਕਸ਼ਨ ਬਾਰੇ ਸੂਚਿਤ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਅਣਅਧਿਕ੍ਰਿਤ ਇਲੈਕਟ੍ਰੋਨਿਕ ਬੈਂਕਿੰਗ ਟ੍ਰਾਂਜੈਕਸ਼ਨ ਬਾਰੇ ਸੂਚਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਵੇਰਵੇ ਅਤੇ ਵਿਧੀਆਂ ਬ੍ਰਾਂਚ ਦੇ ਪਰਿਸਰਾਂ/ਬੈਂਕ ਦੀ ਵੈਬਸਾਈਟ 'ਤੇ ਦਿਖਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ।
- ਗਾਹਕ ਦੁਆਰਾ ਅਣਅਧਿਕ੍ਰਿਤ ਟ੍ਰਾਂਜੈਕਸ਼ਨ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ 'ਤੇ, ਬੈਂਕ ਖਾਤੇ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਅਣਅਧਿਕ੍ਰਿਤ ਟ੍ਰਾਂਜੈਕਸ਼ਨਾਂ ਤੋਂ ਬਚਣ ਲਈ ਤੁਰੰਤ ਕਦਮ ਚੁੱਕੇਗਾ।

ਗਾਹਕ ਦੀ ਸੀਮਿਤ ਦੇਣਦਾਰੀ

(a) ਗਾਹਕ ਦੀ ਜ਼ੀਰੋ ਦੇਣਦਾਰੀ

ਗਾਹਕ ਦੀ ਜ਼ੀਰੋ ਦੇਣਦਾਰੀ ਦਾ ਹੱਕ ਉਦੋਂ ਹੋਵੇਗਾ ਜਦੋਂ ਅਣਅਧਿਕ੍ਰਿਤ ਟ੍ਰਾਂਜੈਕਸ਼ਨ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਹੁੰਦੀ ਹੈ:

- ਬੈਂਕ ਵੱਲੋਂ ਯੋਗਦਾਨ ਵਿੱਚ ਧੋਖੇਬਾਜ਼ੀ/ਅਣਗਹਿਲੀ/ਤਰੁੱਟੀ (ਇਸਦੀ ਪਰਵਾਹ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਕਿ ਚਾਹੇ ਗਾਹਕ ਦੁਆਰਾ ਟ੍ਰਾਂਜੈਕਸ਼ਨ ਬਾਰੇ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ)।
- ਤੀਜੀ ਪੱਖੀ ਉਲੰਘਣਾ ਜਿੱਥੇ ਤਰੁੱਟੀ ਨਾ ਹੀ ਬੈਂਕ 'ਚ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਨਾ ਹੀ ਗਾਹਕ ਪਰ ਇਹ ਸਿਸਟਮ ਵਿੱਚ ਕਿਤੇ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਗਾਹਕ ਅਣਅਧਿਕ੍ਰਿਤ ਟ੍ਰਾਂਜੈਕਸ਼ਨ ਬਾਰੇ ਬੈਂਕ ਦੁਆਰਾ ਸੰਚਾਰ ਮਿਲਣ ਤੋਂ ਕੰਮ ਦੇ ਤਿੰਨ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਸੂਚਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ।

(b) ਗਾਹਕ ਦੀ ਸੀਮਿਤ ਦੇਣਦਾਰੀ

ਗਾਹਕ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਅਣਅਧਿਕ੍ਰਿਤ ਟ੍ਰਾਂਜੈਕਸ਼ਨ ਲਈ ਦੇਣਦਾਰੀ ਹੋਵੇਗਾ:

- ਜਿਹਨਾਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਨੁਕਸਾਨ ਗਾਹਕ ਦੀ ਅਣਗਹਿਲੀ ਕਾਰਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ; ਜਿਵੇਂ ਜਿੱਥੇ ਉਹ ਭੁਗਤਾਨ ਦੇ ਪ੍ਰਮਾਣ-ਪੱਤਰ ਸਾਂਝੇ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਗਾਹਕ ਨੂੰ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਸਾਰਾ ਨੁਕਸਾਨ ਝੱਲਣਾ ਪਵੇਗਾ ਜਦ ਤੱਕ ਉਹ ਬੈਂਕ ਨੂੰ ਅਣਅਧਿਕ੍ਰਿਤ ਟ੍ਰਾਂਜੈਕਸ਼ਨ ਬਾਰੇ ਸੂਚਿਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ। ਬੈਂਕ ਦੁਆਰਾ ਝੋਲੀ ਗਈ ਅਣਅਧਿਕ੍ਰਿਤ ਟ੍ਰਾਂਜੈਕਸ਼ਨ ਦੀ ਸੂਚਨਾ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੋਇਆ ਕੋਈ ਵੀ ਨੁਕਸਾਨ।
- ਉਹਨਾਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ ਅਣਅਧਿਕ੍ਰਿਤ ਇਲੈਕਟ੍ਰੋਨਿਕ ਬੈਂਕਿੰਗ ਟ੍ਰਾਂਜੈਕਸ਼ਨਾਂ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਨਾ ਤਾਂ ਬੈਂਕ ਦੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਨਾ ਹੀ ਗਾਹਕ ਦੀ, ਪਰ ਇਹ ਕਿਤੇ ਸਿਸਟਮ ਵਿੱਚ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਗਾਹਕ ਵੱਲੋਂ ਬੈਂਕ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ (ਬੈਂਕ ਤੋਂ ਸੰਚਾਰ ਮਿਲਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੰਮ ਦੇ ਚਾਰ ਤੋਂ ਸੱਤ ਦਿਨ) ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਗਾਹਕ ਦੀ ਦੇਣਦਾਰੀ ਦਾ ਨਿਰਧਾਰਨ ਬੈਂਕ ਦੇ ਬੋਰਡ ਦੁਆਰਾ ਮਨਜ਼ੂਰ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਨੀਤੀ ਮੁਤਾਬਕ ਹੋਵੇਗਾ।

ਖਾਤੇ ਦਾ ਪ੍ਰਕਾਰ	ਅਧਿਕਤਮ ਦੇਣਦਾਰੀ (ਰੁ)
ਬੀਐਸਬੀਡੀ ਖਾਤੇ	5,000
<ul style="list-style-type: none"> ਹੋਰ ਸਾਰੇ ਐਸਬੀ ਖਾਤੇ ਪ੍ਰੀ-ਪ੍ਰੋਡ ਭੁਗਤਾਨ ਵਿਧੀਆਂ ਅਤੇ ਗਿਫਟ ਕਾਰਡ ਐਮਐਸਐਮਈ ਦੇ ਚਾਲੂ/ਕੈਸ਼ ਕ੍ਰੇਡਿਟ/ਓਵਰਡ੍ਰਾਫਟ ਖਾਤੇ ਸਲਾਨਾ ਔਸਤ ਬੈਲੈਂਸ (ਧੋਖੇਬਾਜ਼ੀ ਦੀ ਘਟਨਾ ਤੋਂ 365 ਦਿਨਾਂ ਦੌਰਾਨ) ਰੁ. 25 ਲੱਖ ਤੱਕ ਸੀਮਾ ਨਾਲ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਚਾਲੂ ਖਾਤੇ/ਕੈਸ਼ ਕ੍ਰੇਡਿਟ/ਓਵਰਡ੍ਰਾਫਟ ਖਾਤੇ ਰੁ. 5 ਲੱਖ ਤੱਕ ਦੀ ਸੀਮਾ ਦੇ ਨਾਲ ਕੈਸ਼ ਕ੍ਰੇਡਿਟਸ 	10,000
<ul style="list-style-type: none"> ਹੋਰ ਸਾਰੇ ਚਾਲੂ ਕੈਸ਼/ ਕ੍ਰੇਡਿਟ/ ਓਵਰਡ੍ਰਾਫਟ ਖਾਤੇ ਰੁ. 5 ਲੱਖ ਤੱਕ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦੀ ਸੀਮਾ ਨਾਲ ਕ੍ਰੇਡਿਟ ਕਾਰਡ 	25,000

(c) ਤੀਜੀ ਪੱਖੀ ਸੋਧਾਂ ਵਿੱਚ ਗਾਹਕ ਦੀ ਦੇਣਦਾਰੀ

ਤੀਜੀ ਪੱਖੀ ਸੋਧਾਂ ਵਿੱਚ ਗਾਹਕ ਦੀ ਸਮੁੱਚੀ ਦੇਣਦਾਰੀ, ਪੈਰਾਗ੍ਰਾਫ 6 ਵਿੱਚ (ii) ਅਤੇ ਪੈਰਾਗ੍ਰਾਫ 7 (ii) ਉਪਰੋਕਤ ਵਿੱਚ ਵਰਣਿਤ ਅਨੁਸਾਰ, ਜਿੱਥੇ ਤਰੁੱਟੀ ਨਾ ਤਾਂ ਬੈਂਕ ਦੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਨਾ ਹੀ ਗਾਹਕ ਦੀ ਪਰ ਤਰੁੱਟੀ ਸਿਸਟਮ ਵਿੱਚ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਇਸਨੂੰ

ਸਾਰਣੀ 2 ਵਿੱਚ ਸਾਰਬੱਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਸੰਚਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਣ ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਤੋਂ ਪੋਸ਼ੇਬਾਜ਼ੀ ਦੀ ਟ੍ਰਾਂਜੈਕਸ਼ਨ ਬਾਰੇ ਸੂਚਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸਮਾਂ	ਗਾਹਕ ਦੀ ਦੇਣਦਾਰੀ (ਰੁ.)
ਕੰਮ ਦੇ ਤਿੰਨ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ	ਜ਼ੀਰੋ ਦੇਣਦਾਰੀ
ਕੰਮ ਦੇ 4 ਤੋਂ 7 ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ	ਸਾਰਣੀ 1 ਵਿੱਚ ਦੱਸੀ ਗਈ ਟ੍ਰਾਂਜੈਕਸ਼ਨ ਵੈਲਯੂ ਜਾਂ ਰਾਸ਼ੀ, ਜੋ ਵੀ ਘੱਟ ਹੋਵੇ
ਕੰਮ ਦੇ 7 ਦਿਨਾਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ	ਬੈਂਕ ਦੇ ਬੋਰਡ ਦੁਆਰਾ ਸਵੀਕ੍ਰਿਤ ਨੀਤੀ ਅਨੁਸਾਰ

- ਗਾਹਕ ਦੁਆਰਾ ਅਣਅਧਿਕ੍ਰਿਤ ਟ੍ਰਾਂਜੈਕਸ਼ਨ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ 'ਤੇ, ਬੈਂਕ ਖਾਤੇ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਅਣਅਧਿਕ੍ਰਿਤ ਟ੍ਰਾਂਜੈਕਸ਼ਨਾਂ ਤੋਂ ਬਚਣ ਲਈ ਤੁਰੰਤ ਕਦਮ ਚੁੱਕੇਗਾ।

ਡੇਬਿਟ ਕਾਰਡ ਅਤੇ ਏਟੀਐਮ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਸੰਬੰਧੀ ਟਿਪਸ:

- ਕਦੇ ਵੀ ਆਪਣੇ ਕਾਰਡ ਦੇ ਪਿਛਲੇ ਪਾਸੇ 'ਤੇ ਆਪਣਾ ਨਿੱਜੀ ਪਹਿਚਾਣ ਨੰਬਰ (ਪਿਨ) ਨਾ ਲਿਖੋ ਜਾਂ ਕਿਸ ਨੂੰ ਨਾ ਦੱਸੋ-ਕੇਵਲ ਇਸਨੂੰ ਯਾਦ ਰੱਖੋ।
- ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਏਟੀਐਮ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ 'ਤੇ ਆਪਣਾ ਪਿਨ ਬਦਲੋ ਅਤੇ ਜਨਮ ਤਾਰੀਖ, ਫੋਨ ਨੰਬਰ ਆਦਿ ਵਰਗੇ ਨੰਬਰ ਨਾ ਚੁਣੋ।
- ਇਹ ਸੁਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕਰੋ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਇਸਦੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ 'ਤੇ ਇਸਦੇ ਹਸਤਾਖਰ ਪੈਨਲ 'ਤੇ ਆਪਣੇ ਹਸਤਾਖਰ ਕਰਦੇ ਹੋ। ਕਾਰਡ ਗੁੰਮ ਜਾਂ ਚੋਰੀ ਹੋ ਜਾਣ 'ਤੇ ਸੂਚਨਾ ਦੇਣ ਲਈ ਕਾਰਡ ਦਾ ਖਾਤਾ ਨੰਬਰ ਅਤੇ ਟੈਲੀਫੋਨ ਨੰਬਰ ਦਾ ਰਿਕਾਰਡ ਰੱਖੋ।
- ਇਹ ਸੁਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕਰੋ ਕਿ ਹਰ ਖਰੀਦਦਾਰੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਤੁਹਾਡਾ ਕਾਰਡ ਵਾਪਿਸ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।
- ਕਦੇ ਵੀ ਆਪਣਾ ਕਾਰਡ ਨੰਬਰ ਫੋਨ 'ਤੇ ਨਾ ਦੱਸੋ।
- ਹਮੇਸ਼ਾ ਵਿਕਰੀ ਦੀ ਰਸੀਦ 'ਤੇ ਹਸਤਾਖਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਟ੍ਰਾਂਜੈਕਸ਼ਨ ਦੀ ਰਾਸ਼ੀ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰੋ।
- ਇਹ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਨ ਲਈ ਹਮੇਸ਼ਾ ਵਿਕਰੀ ਵਾਯੂਚਰਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰੋ ਕਿ ਗ੍ਰਾਹਕ ਲਈ ਰਸੀਦ ਦੀ ਕਾਪੀ, ਵਪਾਰ ਕਾਪੀ ਦੇ ਰਿਕਾਰਡ ਨਾਲ ਮੇਲ ਖਾਂਦੀ ਹੈ।
- ਕਦੇ ਵੀ ਕਾਰਡ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਕਾਰ ਦੀ ਕੈਬੀਨੇਟ ਵਿੱਚ ਨਾ ਛੱਡੋ।
- ਹਮੇਸ਼ਾ ਆਪਣੇ ਪਿਨ ਅਤੇ ਟ੍ਰਾਂਜੈਕਸ਼ਨ ਦੀ ਰਾਸ਼ੀ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਰੱਖੋ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕੋਈ ਸੰਦੇਹ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਆਪਣੀ ਟ੍ਰਾਂਜੈਕਸ਼ਨ ਤੁਰੰਤ ਰੱਦ ਕਰੋ ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ ਛੱਡ ਦਿਓ।
- ਏਟੀਐਮ ਟ੍ਰਾਂਜੈਕਸ਼ਨ ਪੂਰੀ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਆਪਣਾ ਕਾਰਡ ਅਤੇ ਟ੍ਰਾਂਜੈਕਸ਼ਨ ਰਿਕਾਰਡ ਲੂ ਜਾਣਾ ਯਾਦ ਰੱਖੋ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਰਸੀਦ ਨਾ ਛੱਡੋ। ਇਸਨੂੰ ਮਾਸਿਕ ਸਟੇਟਮੈਂਟਾਂ ਨਾਲ ਮਿਲਾਓ।
- ਆਪਣੀ ਨਕਦੀ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਏਟੀਐਮ ਵਿੱਚ ਹੀ ਨਾ ਕਰੋ-ਆਪਣੀ ਨਕਦੀ, ਕਾਰਡ ਅਤੇ ਰਸੀਦ ਲਓ ਅਤੇ ਤੁਰੰਤ ਏਟੀਐਮ ਤੋਂ ਦੂਰ ਚਲੋ ਜਾਓ।
- ਇਹ ਸੁਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕਰੋ ਕਿ ਤੁਹਾਡੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਏਟੀਐਮ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਵਿਅਕਤੀ ਤੁਹਾਡਾ ਪਿਨ ਜਾਂ ਤੁਹਾਡੇ ਦੁਆਰਾ ਭਰੀ ਗਈ ਰਾਸ਼ੀ ਨਾ ਦੇਖ ਸਕੇ।
- ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਏਟੀਐਮ ਮਸ਼ੀਨ ਤੋਂ ਕਾਰਡ ਵਾਪਿਸ ਲੈਣ ਵਿੱਚ ਅਸਮਰੱਥ ਹੋ ਤਾਂ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਮਦਦ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਕਰਨ 'ਤੇ ਸੰਦੇਹਪੂਰਨ ਰਹੋ, ਚਾਹੇ ਉਹ ਬੈਂਕ ਸੁਰੱਖਿਆ ਅਧਿਕਾਰੀ ਕਿਉਂ ਨਾ ਹੋਵੇ। ਅਜਨਬੀਆਂ ਤੋਂ ਮਦਦ ਨਾ ਲਓ।
- ਜੇਕਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸੰਦੇਹ ਹੈ ਕਿ ਤੁਹਾਡਾ ਡੇਬਿਟ ਕਾਰਡ ਗੁੰਮ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ, ਤਾਂ ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਸਾਡੇ 24 ਘੰਟੇ ਗ੍ਰਾਹਕ ਸੰਪਰਕ ਕੇਂਦਰ 'ਤੇ ਤੁਰੰਤ ਸੰਪਰਕ ਕਰੋ।

ਕਿਸੇ ਵੀ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਲਈ, ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਸਾਡੇ 24 ਘੰਟੇ ਗ੍ਰਾਹਕ ਸੰਪਰਕ ਕੇਂਦਰ ਜਾਂ bank@kotak.com 'ਤੇ ਈਮੇਲ ਭੇਜੋ ਅਤੇ ਸਾਨੂੰ ਤੁਹਾਡੀ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਖੁਸ਼ੀ ਹੋਵੇਗੀ।

ਅੰਤਰਦੇਸ਼ੀ ਧਨ ਭੇਜਣਾ

ਡਿਮਾਂਡ ਡ੍ਰਾਫਟ (DD) / ਬੈਂਕਰ ਦਾ ਚੈਕ (BC)

ਡਿਮਾਂਡ ਡ੍ਰਾਫਟ: ਡਿਮਾਂਡ ਡ੍ਰਾਫਟ ਇੱਕ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਿਸਦੀ ਵਰਤੋਂ ਧਨ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਭੁਗਤਾਨ ਲਈ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਕਰਨਯੋਗ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਲਿਖਤੀ ਆਗਿਆ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਬੈਂਕ ਆਪਣੀਆਂ ਬਰਾਂਚਾਂ, ਆਪਣੀਆਂ ਸਹਿਯੋਗੀ

ਬਰਾਂਚਾਂ ਵਿੱਚ ਸਹਿਯੋਗੀ ਬੈਂਕ ਦੇ ਸਥਾਨਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਡ੍ਰਾਫਟ ਨਿਕਾਸੀ ਦੇ ਸਥਾਨਾਂ ਲਈ ਸਥਾਨਕ ਬੈਂਕ ਬਰਾਂਚਾਂ ਨਾਲ ਮਿਲਕੇ ਡ੍ਰਾਫਟ ਨਿਕਾਸੀ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਦੁਆਰਾ ਡ੍ਰਾਫਟ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦਾ ਇੰਤਜ਼ਾਮ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਬੈਂਕਰ ਦੇ ਚੈਕ: ਇਹ ਸੁਵਿਧਾ ਫੰਡਾਂ ਦੇ ਸਥਾਨਕ ਪ੍ਰੋਸ਼ਣ ਲਈ ਗ੍ਰਾਹਕਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਬੈਂਕਰ ਦਾ ਚੈਕ ਕਢਵਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਬਰਾਂਚ 'ਤੇ ਭੁਗਤਾਨਯੋਗ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

DDs/BCs ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੇ ਚਾਰਜਜ਼, ਚਾਰਜਜ਼ ਦੀ ਸਧਾਰਨ ਅਨੁਸੂਚੀ ਅਨੁਸਾਰ ਲਗਾਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।

ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਇਲੈਕਟ੍ਰੋਨਿਕ ਫੰਡ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ (NEFT) ਸਦਭ

ਇਹ ਪੂਰੇ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਫੰਡ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ ਸਿਸਟਮ ਅਤੇ ਬੈਂਕਿੰਗ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਕੁਸ਼ਲ, ਸੁਰੱਖਿਅਤ, ਕਿਫ਼ਾਇਤੀ, ਭਰੋਸੇਮੰਦ ਅਤੇ ਤੇਜ਼ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਮੌਜੂਦਾ ਪੇਪਰ ਆਧਾਰਿਤ ਫੰਡ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ ਅਤੇ ਕਲੀਰਿੰਗ ਸਿਸਟਮ ਦੇ ਬਜਾਏ ਨੂੰ ਘਟਾਉਂਦਾ ਹੈ।

ਇਲੈਕਟ੍ਰੋਨਿਕ ਭੁਗਤਾਨ ਪ੍ਰਣਾਲੀ (ECS)

ਭਾਰਤੀ ਰਿਜ਼ਰਵ ਬੈਂਕ (RBI) ਦੁਆਰਾ ਗ੍ਰਾਹਕਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਇਹ ਸੁਵਿਧਾ ਜੋ ਕਿ ਵੱਡੀ ਮਾਤਰਾ ਵਿੱਚ ਕਾਗਜ਼ੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਅਤੇ ਦੁਹਰਾਈਆਂ ਜਾਣ ਵਾਲੀਆਂ ਭੁਗਤਾਨ ਟ੍ਰਾਂਜੈਕਸ਼ਨਾਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਲਾਭ-ਅੰਸ਼, ਵਿਆਜ ਆਦਿ ਦਾ ਬਦਲ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।

ਵਾਸਤਵਿਕ ਸਮਾਂ ਕੁੱਲ ਭੁਗਤਾਨ (RTGS)

RTGS ਫੰਡ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ ਕਰਨ ਦੀ ਇੱਕ ਵਿਧੀ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਬੈਂਕ ਤੋਂ ਦੂਜੇ ਬੈਂਕ ਵਿੱਚ ਧਨ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ “ਵਾਸਤਵਿਕ ਸਮੇਂ” ਅਤੇ “ਕੁੱਲ” ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਬੈਂਕਿੰਗ ਚੈਨਲ ਵਿੱਚੋਂ ਸਭ ਤੋਂ ਤੇਜ਼ ਧਨ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ ਸਿਸਟਮ ਹੈ। “ਵਾਸਤਵਿਕ ਸਮੇਂ” ਵਿੱਚ ਭੁਗਤਾਨ ਟ੍ਰਾਂਜੈਕਸ਼ਨ ਕਿਸੇ ਉਡੀਕ ਦੇ ਸਮੇਂ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਟ੍ਰਾਂਜੈਕਸ਼ਨਾਂ ਦ ਉਦੇਂ ਹੀ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਹੀ ਇਹ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਪੂਰੀ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ।

“ਕੁੱਲ ਭੁਗਤਾਨ” ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਕਿ ਟ੍ਰਾਂਜੈਕਸ਼ਨਾਂ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਟ੍ਰਾਂਜੈਕਸ਼ਨਾਂ ਨਾਲ ਇਕੱਠੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਾ ਹੋ ਕੇ ਇੱਕ-ਇੱਕ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਭਾਰਤੀ ਰਿਜ਼ਰਵ ਬੈਂਕ ਦੀਆਂ ਕਿਤਾਬਾਂ ਵਿੱਚ ਧਨ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ, ਭੁਗਤਾਨ ਅੰਤਿਮ ਅਤੇ ਅਟੱਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। RTGS ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਗ੍ਰਾਹਕ ਕਿਸੇ ਵੀ ਬੈਂਕ ਬਰਾਂਚ ਤੋਂ ਰੁ. 21 ਲੱਖ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਦਾ ਧਨ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ ਕਰਵਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਗ੍ਰਾਹਕ ਦੇ ਖਾਤਿਆਂ ਦੀ ਨਿੱਜੀਤਾ

ਬੈਂਕ ਗ੍ਰਾਹਕ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੀ ਜਾਂ ਸੰਮਿਲਿਤ ਸਹਿਮਤੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਗ੍ਰਾਹਕ ਦੇ ਖਾਤੇ ਦਾ ਵੇਰਵਾ / ਬਿਓਰਾ ਕਿਸੇ ਤੀਜੇ ਪੱਖ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਦੇਵੇਗਾ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਕੁਝ ਅਪਵਾਦ ਹਨ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਪਾਬੰਦੀ ਹੇਠ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਅ, ਜਿੱਥੇ ਜਨਤਾ ਅੱਗੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇਣਾ ਡਿਊਟੀ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਜਿੱਥੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇਣਾ ਬੈਂਕ ਦੇ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋਵੇ।

ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਖਾਤੇ ਦੀਆਂ ਬਕਾਇਆ ਰਾਸ਼ੀ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ

- ਜੇਕਰ ਜਮ੍ਹਾਂਕਰਤਾ ਨੇ ਬੈਂਕ ਵਿੱਚ ਨਾਮਾਂਕਣ ਰਜਿਸਟਰਡ ਕੀਤਾ ਹੋਇਆ ਹੈ ਤਾਂ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਖਾਤੇ ਵਿਚਲੀ ਬਕਾਇਆ ਰਾਸ਼ੀ ਨਾਮਜ਼ਦ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਪਹਿਚਾਣ ਬਾਰੇ ਬੈਂਕ ਦੀ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਨਾਮਜ਼ਦ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਖਾਤੇ ਵਿੱਚ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ / ਉਸਨੂੰ ਦੇ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।
- ਉਸ ਸੰਯੁਕਤ ਖਾਤੇ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਵੀ ਉਪਰੋਕਤ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦਾ ਪਾਲਣ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ, ਜਿੱਥੇ ਬੈਂਕ ਨਾਲ ਨਾਮਾਂਕਣ ਰਜਿਸਟਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।
- ਸੰਯੁਕਤ ਜਮ੍ਹਾਂ ਖਾਤੇ ਵਿੱਚ, ਸੰਯੁਕਤ ਖਾਤਾਧਾਰਕਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਜਾਣ ਤੇ, ਬੈਂਕ ਨੂੰ ਮ੍ਰਿਤਕ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਵਾਰਿਸਾਂ ਅਤੇ ਉੱਤਰਜੀਵੀ ਜਮ੍ਹਾਂਕਰਤਾ(ਵਾਂ) ਨੂੰ ਸੰਯੁਕਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋਵੇਗਾ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਜੇਕਰ ਸੰਯੁਕਤ ਖਾਤਾਧਾਰਕ, ਫਾਰਮਾਂ ਦੇ ਖਾਤੇ ਵਿੱਚ ਬੈਲੈਂਸ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਜਿਵੇਂ ਕਿ “ਦੋਵੇਂ ਜਾਂ ਉੱਤਰਜੀਵੀ, ਭੂਤਪੂਰਵ/ ਉੱਤਰਵਰਤੀ ਜਾਂ ਉੱਤਰਜੀਵੀ, ਜਾਂ ਉੱਤਰਜੀਵੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਆਦਿ, ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਵਾਰਿਸਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਾਗਜ਼ਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਦੇਰੀ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਤੋਂ ਬਚਣ ਲਈ ਭੁਗਤਾਨ ਆਗਿਆ ਅਨੁਸਾਰ ਹੋਵੇਗਾ।
- ਨਾਮਾਂਕਣ ਨਾ ਹੋਣ ਅਤੇ ਬੈਂਕ ਕੋਲ ਉਚਿਤ ਸੰਦੇਹ ਨਾ ਹੋਣ ਜਾਂ ਦਾਅਵੇਦਾਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਵਿਵਾਦ ਹੋਣ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਬੈਂਕ ਸੰਯੁਕਤ ਅਰਜ਼ੀ ਅਤੇ ਬੈਂਕ ਦੇ ਬੋਰਡ ਦੁਆਰਾ ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਮਨਜ਼ੂਰ ਸੀਮਾ ਤੱਕ ਕਾਨੂੰਨੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤੇ ਬਿਨਾਂ ਉਹਨਾਂ ਵੱਲੋਂ ਭੁਗਤਾਨ ਰਾਸ਼ੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਸਾਰੇ ਵਾਰਿਸਾਂ ਜਾਂ ਕਾਨੂੰਨੀ ਵਾਰਿਸਾਂ ਦੁਆਰਾ ਚੁਣੇ ਗਏ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਹਾਨੀਪੂਰਤੀ ਦੇ ਬਦਲੇ, ਮ੍ਰਿਤਕ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਖਾਤੇ ਵਿਚਲੀ ਬਕਾਇਆ ਰਾਸ਼ੀ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰੇਗਾ। ਇਹ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਇਹ ਸੁਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਹੈ ਕਿ ਜਮ੍ਹਾਂਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਾਰਵਾਈ ਪੂਰੀ ਕਰਨ ਦੀ ਦੇਰੀ ਕਾਰਨ ਤਕਲੀਫ਼ ਨਾ ਹੋਵੇ।

ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਖਾਤੇ ਵਿੱਚ ਮਿਆਦੀ ਜਮ੍ਹਾਂ ਤੇ ਭੁਗਤਾਨਯੋਗ ਵਿਆਜ

ਜਮ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮੈਚਿਊਰਿਟੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜਮ੍ਹਾਂਕਰਤਾ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋਣ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਵੀ ਜਮ੍ਹਾਂ ਰਾਸ਼ੀ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਮੈਚਿਊਰਿਟੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੀ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇਗਾ, ਬੈਂਕ ਮੈਚਿਊਰਿਟੀ ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਤੱਕ ਤੈਅ ਦਰ'ਤੇ ਵਿਆਜ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰੇਗਾ। ਮੈਚਿਊਰਿਟੀ ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਤੋਂ ਭੁਗਤਾਨ ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਤੱਕ, ਬੈਂਕ ਦੀ ਪਾਲਿਸੀ ਅਨੁਸਾਰ, ਬੈਂਕ ਮੈਚਿਊਰਿਟੀ ਦੀ ਤਾਰੀਖ'ਤੇ ਪ੍ਰਚਲਿਤ ਲਾਗੂ ਦਰ'ਤੇ ਜਮ੍ਹਾਂ ਰਾਸ਼ੀ ਦੀ ਮੈਚਿਊਰਿਟੀ ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਤੱਕ ਸਧਾਰਨ ਵਿਆਜ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰੇਗਾ।

ਹਾਲਾਂਕਿ, ਜਮ੍ਹਾਂ ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਜਮ੍ਹਾਂਕਰਤਾ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋਣ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਬੈਂਕ ਮੈਚਿਊਰਿਟੀ ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਤੋਂ ਭੁਗਤਾਨ ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਤੱਕ ਬੱਚਤ ਜਮ੍ਹਾਂ'ਤੇ ਮੈਚਿਊਰਿਟੀ ਦੀ ਤਾਰੀਖ'ਤੇ ਪ੍ਰਚਲਿਤ ਦਰ'ਤੇ ਵਿਆਜ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰੇਗਾ।

ਜਮ੍ਹਾਂ ਲਈ ਬੀਮਾ ਸੁਰੱਖਿਆ

ਬੈਂਕ ਵਿੱਚ ਜਮ੍ਹਾਂ ਰਾਸ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਡਿਪੋਜ਼ਿਟ ਇੰਸ਼ੋਰੈਂਸ ਅਤੇ ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਗਾਰੰਟੀ ਕੋਰਪੋਰੇਸ਼ਨ (DICGC) ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਬੀਮਾ ਸਕੀਮ ਦੇ ਤਹਿਤ DICGC ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਸੀਮਾਵਾਂ ਅਤੇ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਬੀਮਾ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

- ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੇ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਬੈਂਕਾਂ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਬਰਾਂਚਾਂ, ਸਥਾਨਕ ਖੇਤਰ ਦੇ ਬੈਂਕ ਅਤੇ ਖੇਤਰੀ ਗ੍ਰਾਮੀਣ ਬੈਂਕ ਸਹਿਤ ਸਾਰੇ ਵਪਾਰਿਕ ਬੈਂਕ, ਡਿਪੋਜ਼ਿਟ ਇੰਸ਼ੋਰੈਂਸ ਅਤੇ ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਗਾਰੰਟੀ ਕੋਰਪੋਰੇਸ਼ਨ (DICGC) ਦੁਆਰਾ ਬੀਮਿਤ ਹਨ।
- DICGC ਜਮ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਕਾਰਾਂ ਬੱਚਤ, ਸਥਾਈ, ਚਾਲੂ ਆਦਿ ਦਾ ਬੀਮਾ ਕਰਦਾ ਹੈ।
- ਭੁਗਤਾਨ / ਬੈਂਕ ਦਾ ਲਾਈਸੈਂਸ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਤਾਰੀਖ'ਤੇ ਜਾਂ ਸਕੀਮ ਦੇ ਮਿਸ਼ਰਣ / ਸੰਮਿਲਨ / ਪੁਨਰਰਚਨਾ ਦੀ ਤਾਰੀਖ'ਤੇ ਉਸੇ ਅਧਿਕਾਰ ਅਤੇ ਸਮਰੱਥਾ ਵਿੱਚ ਬੈਂਕ ਦੀਆਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਬਰਾਂਚਾਂ ਵਿੱਚ ਕੁੱਲ ਅਧਿਕਤਮ ਰਾਸ਼ੀ ਰੁ.5,00,000 (ਕੇਵਲ ਪੰਜ ਲੱਖ ਰੁਪਏ) ਦੇ ਮੂਲਧਨ ਅਤੇ ਵਿਆਜ ਦੀ ਅਧਿਕਤਮ ਰਾਸ਼ੀ ਹੋਵੇ।
- DICGC ਰੁ.5 ਲੱਖ ਤੱਕ ਦੀ ਅਧਿਕਤਮ ਰਾਸ਼ੀ ਦੇ ਮੂਲਧਨ ਅਤੇ ਵਿਆਜ ਦਾ ਬੀਮਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਉਦਾਹਰਨ ਲਈ.: ਜੇਕਰ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਖਾਤੇ ਵਿੱਚ ਮੂਲਧਨ ਰਾਸ਼ੀ ਰੁ. 4,95,000 ਪਲੱਸ ਇੱਕਠੀ ਹੋਈ ਵਿਆਜ ਰੁ. 4,000, ਤਾਂ DICGC ਦੁਆਰਾ ਬੀਮਿਤ ਰਾਸ਼ੀ 4,99,000 ਹੋਵੇਗੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਜੇਕਰ ਖਾਤੇ ਵਿੱਚ ਬੀਮੇ ਦੀ ਰਾਸ਼ੀ ਰੁ. 5 ਲੱਖ ਹੋਈ, ਤਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਵਿਆਜ ਬੀਮੇ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਿਲ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਕਰਕੇ ਨਹੀਂ ਕਿ ਇਹ ਵਿਆਜ ਦੀ ਰਾਸ਼ੀ ਹੈ, ਸਗੋਂ ਇਸ ਲਈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਰੁ.5 ਲੱਖ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੈ।
- ਜਮ੍ਹਾਂ ਦਾ ਬੀਮਾ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇੱਕੋ ਬੈਂਕ ਵਿੱਚ ਇੱਕੋ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੀ ਮਾਲਿਕੀ ਵਿੱਚ ਸਾਰੇ ਫੰਡ ਰੱਖ ਲਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਜੇਕਰ ਫੰਡ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਮਾਲਿਕੀਆਂ ਵਿੱਚ ਹੋਣ ਜਾਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਬੈਂਕਾਂ ਵਿੱਚ ਜਮ੍ਹਾਂ ਹੋਣ, ਜੇਕਰ ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲ ਇੱਕ ਤੋਂ ਵੱਧ ਬੈਂਕਾਂ ਵਿੱਚ ਜਮ੍ਹਾਂ ਰਾਸ਼ੀਆਂ ਹਨ, ਤਾਂ ਜਮ੍ਹਾਂ ਬੀਮਾ ਕਵਰੇਜ ਸੀਮਾ ਹਰੇਕ ਬੈਂਕ ਦੇ ਜਮ੍ਹਾਂ'ਤੇ ਵੱਖਰੇ ਤੌਰ'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗੀ।
- ਜੇਕਰ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਬੈਂਕ ਦੀਆਂ ਇੱਕ ਤੋਂ ਵੱਧ ਬਰਾਂਚਾਂ ਵਿੱਚ ਜਮ੍ਹਾਂ ਖਾਤੇ ਖੁਲ੍ਹਵਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਉਦਾਹਰਨ ਲਈ ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ X ਇੱਕ ਤੋਂ ਵੱਧ ਬੱਚਤ / ਚਾਲੂ ਖਾਤੇ ਖੁਲ੍ਹਵਾਉਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਕ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਥਾਈ / ਆਵਰਤੀ ਜਮ੍ਹਾਂ ਖਾਤੇ ਖੁਲ੍ਹਵਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹਨਾਂ ਸਾਰੇ ਖਾਤਿਆਂ ਨੂੰ ਇੱਕੋ ਸਮਰੱਥਾ ਅਤੇ ਇੱਕੋ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਖਾਤੇ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਸਾਰੇ ਖਾਤਿਆਂ ਦਾ ਬੈਲੈਂਸ ਜੋੜ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਰੁ.5 ਲੱਖ ਦੀ ਰਾਸ਼ੀ ਦਾ ਬੀਮਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ X ਆਪਣੀ ਸਮਰੱਥਾ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਫਰਮ ਦਾ ਹਿੱਸੇਦਾਰ ਜਾਂ ਨਾਬਾਲਗ ਦਾ ਸਰਪ੍ਰਸਤ ਜਾਂ ਕੰਪਨੀ ਦਾ ਡਾਇਰੈਕਟਰ, ਜਾਂ ਟਰੱਸਟ ਦਾ ਟਰੱਸਟੀ ਜਾਂ ਸੰਯੁਕਤ ਖਾਤਾਧਾਰਕ ਦੇ ਤੌਰ'ਤੇ ਆਪਣੀ ਪਤਨੀ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ Y ਨਾਲ ਬੈਂਕ ਦੀ ਇੱਕ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਵੱਧ ਬਰਾਂਚਾਂ ਵਿੱਚ ਜਮ੍ਹਾਂ ਖਾਤੇ ਖੁਲ੍ਹਵਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਜਿਹੇ ਖਾਤਿਆਂ ਨੂੰ ਵੱਖਰੀ ਸਮਰੱਥਾ ਅਤੇ ਵੱਖਰੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਤਹਿਤ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਅਜਿਹੇ ਜਮ੍ਹਾਂ ਖਾਤਿਆਂ'ਤੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਤੌਰ'ਤੇ ਰੁ.5 ਲੱਖ ਦਾ ਬੀਮਾ ਵੀ ਮਿਲੇਗਾ।
- ਸੰਬੰਧਿਤ ਮਾਲਿਕੀ ਦੇ ਨਾਮ'ਤੇ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਈ ਰਾਸ਼ੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਜਮ੍ਹਾਂਕਰਤਾ ਇਕਲੌਤਾ ਮਾਲਿਕ ਹੈ ਅਤੇ ਜਮ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕੁੱਲ ਰਾਸ਼ੀ ਉਸਦੀ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਸਮਰੱਥਾ ਵਿੱਚ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਅਧਿਕਤਮ ਰੁ.5 ਲੱਖ ਤੱਕ ਦੀ ਬੀਮਾ ਸੁਰੱਖਿਆ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦਾ ਹੈ।

ਇਸ ਬਾਰੇ ਜ਼ਿਆਦਾ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲੈਣ ਲਈ www.dicgc.org.in ਦਾ ਸੰਦਰਭ ਦਿਓ।

ਅਸਕ੍ਰਿਅ ਖਾਤੇ

ਉਹ ਖਾਤੇ ਜਿਹਨਾਂ ਵਿੱਚ ਲਗਾਤਾਰ 24 ਮਹੀਨੇ ਤੱਕ ਕੋਈ 'ਗ੍ਰਾਹਕ ਪ੍ਰੋਰਿਤ' ਟ੍ਰਾਂਜੈਕਸ਼ਨ (ਸਿਸਟਮ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਟ੍ਰਾਂਜੈਕਸ਼ਨਾਂ ਜਿਵੇਂ ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਵਿਆਜ਼, ਡੇਬਿਟ ਵਿਆਜ਼ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ) ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ, ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਗ੍ਰਾਹਕ ਦੇ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਅਸਕ੍ਰਿਅ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਸਹੀ ਪਹਿਚਾਣ ਪ੍ਰਮਾਣ-ਪੱਤਰ ਅਤੇ ਖਾਤੇ ਵਿੱਚ ਜਰੂਰੀ ਵਿੱਤੀ ਟ੍ਰਾਂਜੈਕਸ਼ਨ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਨਾਲ ਗ੍ਰਾਹਕ ਦੁਆਰਾ ਲਿਖਤੀ ਆਦੇਸ਼ਾਂ 'ਤੇ ਅਜਿਹੇ ਖਾਤੇ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਅਸਕ੍ਰਿਅ ਤੋਂ ਸਕ੍ਰਿਅ ਵਿੱਚ ਬਦਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਖਾਤੇ ਦੇ ਅਸਕ੍ਰਿਅ ਰਹਿਣ ਦੌਰਾਨ ਬੈਂਕ ਦੁਆਰਾ ਸੁਵਿਧਾ ਬੈਂਕਿੰਗ ਚੈਨਲ ਜਿਵੇਂ ਏਟੀਐਮ, ਨੈਟ ਬੈਂਕਿੰਗ, ਮੋਬਾਇਲ ਬੈਂਕਿੰਗ, ਫੋਨ ਬੈਂਕਿੰਗ ਆਦਿ ਨਾਲ ਟ੍ਰਾਂਜੈਕਸ਼ਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ।

ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਜਮ੍ਹਾਂ ਲਾੱਕਰ

ਇਹ ਸੁਵਿਧਾ ਚੋਣਵੀਆਂ ਬੈਂਕ ਬਰਾਂਚਾਂ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿੱਥੇ ਇਹ ਸੁਵਿਧਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਉੱਥੇ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕੋਸ਼ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਹੋਵੇਗੀ ਜਿਸਦੀ ਵੰਡ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਅਤੇ ਸੇਵਾ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਹੋਰ ਨਿਯਮ ਅਤੇ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦਾ ਪਾਲਣ ਬਾਰੇ ਦੱਸਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਸੁਰੱਖਿਆ ਜਮ੍ਹਾਂ ਲਾੱਕਰ ਨੂੰ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ (ਨਾਬਾਲਗ ਨਾ ਹੋਵੇ), ਇਕੱਲੇ ਜਾਂ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ(ਆਂ) ਨਾਲ ਸੰਯੁਕਤ ਤੌਰ ਤੇ, **HUFS**, ਫਰਮਾਂ, ਲਿਮਿਟਡ ਕੰਪਨੀਆਂ, ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨਾਂ, ਸੋਸਾਇਟੀਆਂ, ਟਰੱਸਟ ਆਦਿ ਕਿਰਾਏ 'ਤੇ ਲੈ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਇਕੱਲੇ ਜਾਂ ਸੰਯੁਕਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲਾੱਕਰ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ(ਆਂ) ਲਈ ਨਾਮਾਂਕਣ ਸੁਵਿਧਾ ਉਪਲਬਧ ਹੈ। ਇਕੱਲੇ ਲਾੱਕਰ ਦੇ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਵਸੀਅਤ ਪੱਤਰ ਉਪਲਬਧ ਹੋਵੇਗਾ; ਇਸਦਾ ਨਿਯੰਤਰਣ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਅਧਿਕਾਰੀ/ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਅਤੇ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ

ਬੈਂਕ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾਣ ਵਾਲੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਗ੍ਰਾਹਕ ਦੀ ਕੋਈ ਸ਼ਿਕਾਇਤ/ਸਮੱਸਿਆ ਹੋਣ 'ਤੇ ਉਸ ਕੋਲ ਬੈਂਕ ਦੁਆਰਾ ਗ੍ਰਾਹਕ ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ / ਸਮੱਸਿਆ ਸੁਣਨ ਵਾਲਾ ਨਿਯੁਕਤ ਅਧਿਕਾਰੀ(ਆਂ) ਕੋਲ ਜਾਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ। ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ / ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਦੇ ਨਿਵਾਰਣ ਲਈ ਜਾਣਕਾਰੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਬਰਾਂਚਾਂ ਦੇ ਪਰਿਸਰਾਂ/ ਬੈਂਕ ਦੀ ਵੈਬਸਾਈਟ 'ਤੇ ਦਿਖਾਈ ਗਈ ਹੈ। ਬੈਂਕ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਰਜ ਕਰਵਾਉਣ ਸੰਬੰਧੀ ਸਾਰੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇਣਗੇ। ਜੇਕਰ ਗ੍ਰਾਹਕ ਨੂੰ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਤੋਂ 30 ਦਿਨਾਂ ਅੰਦਰ ਬੈਂਕ ਤੋਂ ਸੰਤੋਸ਼ਜਨਕ ਉੱਤਰ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦਾ, ਤਾਂ ਉਸ ਕੋਲ ਭਾਰਤੀ ਰਿਜ਼ਰਵ ਬੈਂਕ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੁਕਤ ਬੈਂਕਿੰਗ ਓਮਬਡਸਮੈਨ ਕੋਲ ਜਾਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ।

ਚੈਕ ਡਰਾੱਪ ਬਾਕਸ ਅਤੇ ਚੈਕਾਂ ਦੀ ਸਵੀਕ੍ਰਿਤੀ

ਚੈਕ ਡਰਾੱਪ ਬਾਕਸ ਸੁਵਿਧਾ ਉਪਲਬਧ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਬੈਂਕ ਦੇ ਕਾਊਂਟਰਾਂ 'ਤੇ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਏ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਸਾਰੇ ਚੈਕਾਂ ਲਈ ਗ੍ਰਾਹਕਾਂ ਦੇ ਮੰਗੇ ਜਾਣ 'ਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਸਵੀਕ੍ਰਿਤੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਹੋਰ ਬਰਾਂਚ ਏਟੀਐਮ ਡ੍ਰਾੱਪ ਬਾਕਸ 'ਤੇ ਲਿਖਿਆ ਹੈ “ਗ੍ਰਾਹਕ ਕਾਊਂਟਰ 'ਤੇ ਵੀ ਚੈਕ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾ ਸਕਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਭੁਗਤਾਨ ਪਰਚੀ 'ਤੇ ਸਵੀਕ੍ਰਿਤੀ ਵੀ ਲੈ ਸਕਦੇ ਹਨ।”

ਫੂ ਨਾੱਟ ਕਾਲ ਰਜਿਸਟਰੀ

ਬੈਂਕ ਆਪਣੇ ਨਵੀਨਤਮ ਉਤਪਾਦ ਅਤੇ ਸੇਵਾਵਾਂ ਲਈ ਆਪਣੇ ਗ੍ਰਾਹਕਾਂ ਨੂੰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਭੇਜਦਾ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਅਜਿਹੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਨੂੰ ਪੱਤਰ, ਈਮੇਲ ਜਾਂ ਫੋਨ ਦੁਆਰਾ ਅਤੇ ਕੇਵਲ ਉਹਨਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਭੇਜਦੇ ਹਾਂ ਜਿਹਨਾਂ ਬਾਰੇ ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਪ੍ਰੋਡਕਟਸ ਅਤੇ ਸੇਵਾਵਾਂ ਰੋਮਾਂਚਕ ਅਤੇ ਫਾਇਦੇਮੰਦ ਲੱਗਦੀਆਂ ਹਨ।

ਅਸੀਂ ਤੁਹਾਡੀ ਨਿੱਜੀਤਾ ਦਾ ਸਨਮਾਨ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀ ਸਿਫਤ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਤੁਹਾਡੇ ਵਿੱਚੋਂ ਕਈ ਫੋਨ / ਈਮੇਲ / sms 'ਤੇ ਸਾਡੀਆਂ ਟੈਲੀਮਾਰਕਿਟਿੰਗ ਕਿਰਿਆਵਾਂ ਬਾਰੇ ਜਾਣਨਾ ਨਹੀਂ ਚਾਹੁੰਦੇ। ਜੇਕਰ ਇਹੀ ਸਥਿਤੀ ਤੁਹਾਡੀ ਹੈ ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਸਾਡੀ ਵੈਬਸਾਈਟ 'ਤੇ ਉਪਲਬਧ ਸੁਵਿਧਾ ਫੂ ਨਾੱਟ ਕਾਲ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ ਜਾਂ ਸਾਨੂੰ ਲਿਖ ਸਕਦੇ ਹੋ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਫੋਨ ਨੰਬਰ ਦੁਆਰਾ ਕਾਲ ਕਰਕੇ ਰਜਿਸਟਰ ਕਰਵਾ ਸਕਦੇ ਹੋ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਸਾਡੀ ਟੈਲੀਮਾਰਕਿਟਿੰਗ ਸੂਚੀ ਤੋਂ ਨਿਕਲਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ। ਤੁਹਾਡੇ ਦੁਆਰਾ ਰਜਿਸਟਰ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਜਾਣਕਾਰੀ ਗੁਪਤ ਰੱਖੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਇੱਕ ਵਾਰ ਤੁਹਾਡੇ ਰਜਿਸਟਰ ਕਰਨ 'ਤੇ :

- ਅਸੀਂ ਸਾਡੇ ਵੱਲੋਂ ਇਹ ਜਾਣਨ ਦਾ ਪੂਰਾ ਜਾਤਨ ਕਰਾਂਗੇ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਰਜਿਸਟਰਡ ਨੰਬਰਾਂ 'ਤੇ ਬੈਂਕ ਦੁਆਰਾ ਕੋਈ ਅਣਚਾਹੀ ਮਾਰਕਿਟਿੰਗ ਕਾਲ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਾ ਕਰੋ।
- ਸਾਡੀ ਟੈਲੀਮਾਰਕਿਟਿੰਗ ਸੂਚੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਦਿੱਤੇ ਨੰਬਰਾਂ ਨੂੰ ਹਟਾਉਣ ਲਈ ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਸਾਨੂੰ ਕੰਮ ਦੇ 15 ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਇਹ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਪੂਰੀ ਕਰਨ ਦਿਓ।

ਡਿਪੋਜ਼ਿਟਰੀ ਪ੍ਰਤੀਭਾਗੀ ਸੇਵਾਵਾਂ

ਬੈਂਕ ਆਪਣੇ ਗ੍ਰਾਹਕਾਂ ਨੂੰ ਵਿਆਪਕ ਸਤਰਾਂ 'ਤੇ ਵਿੱਤੀ ਉਤਪਾਦ ਅਤੇ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜਿਹਨਾਂ ਵਿੱਚ ਡਿਪੋਜ਼ਿਟਰੀ ਸੇਵਾਵਾਂ ਵੀ ਸ਼ਾਮਿਲ ਹਨ। ਬੈਂਕ ਆਪਣੀਆਂ ਬਰਾਂਚਾਂ ਦੇ ਪੈਨ ਇੰਡੀਆ ਨੈਟਵਰਕ ਜ਼ਰੀਏ ਆਪਣੀਆਂ ਡਿਪੋਜ਼ਿਟਰੀ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੇਣ ਲਈ ਡਿਪੋਜ਼ਿਟਰੀਆਂ (ਜਿਵੇਂ ਐਨਐਸਡੀਐਲ ਅਤੇ ਸੀਡੀਐਸਐਲ) ਨਾਲ ਡਿਪੋਜ਼ਿਟਰੀ ਪ੍ਰਤੀਭਾਗੀ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰਜਿਸਟਰਡ ਹੈ। ਇਹਨਾਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਖਾਤਾ ਖੋਲ੍ਹਣਾ ਅਤੇ ਬਣਾਏ ਰੱਖਣਾ, ਅਪ੍ਰਤੱਖੀਕਰਨ (dematerialization), ਪੁਨਰ-ਪ੍ਰਤੱਖੀਕਰਨ (rematerialisation), ਮਾਰਕਿਟ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ ਦੁਆਰਾ ਟ੍ਰੇਡਸ ਦਾ ਸੈਟਲਮੈਂਟ, ਆਂਡ ਮਾਰਕਿਟ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ, ਇੰਟਰ-ਡਿਪੋਜ਼ਿਟਰੀ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ, ਨਾਮਾਂਕਣ, ਟ੍ਰਾਂਸਮੀਸ਼ਨ, ਜਨਸੰਖਿਅਕੀ ਵੇਰਵਿਆਂ ਵਿੱਚ ਬਦਲਾਵ ਆਦਿ ਸ਼ਾਮਿਲ ਹਨ।

ਖਾਤਾ ਖੁਲ੍ਹਵਾਉਣਾ: ਗ੍ਰਾਹਕ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਭੌਤਿਕ ਸੰਪੱਤੀਆਂ ਨੂੰ ਇਲੈਕਟ੍ਰੋਨਿਕ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਬਦਲ ਕੇ ਸ਼ੇਅਰ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟਾਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇੱਕ ਡੀਮੈਟ ਖਾਤਾ ਖੁਲ੍ਹਵਾਉਣ ਦੀ ਲੋੜ ਪੈਂਦੀ ਹੈ। ਸ਼ੇਅਰਾਂ ਨੂੰ ਭੌਤਿਕ ਤੋਂ ਇਲੈਕਟ੍ਰੋਨਿਕ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਬਦਲਣ ਲਈ ਸ਼ੇਅਰ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟਾਂ ਵਿੱਚ ਖਾਤਾ ਪ੍ਰਤੀ ਹੋਲਡਿੰਗ ਪੈਟਰਨ ਅਨੁਸਾਰ ਖੁਲ੍ਹਵਾਉਣਾ ਪਵੇਗਾ। ਸੈਕੰਡਰੀ ਮਾਰਕਿਟ ਟ੍ਰਾਂਜੈਕਸ਼ਨਾਂ ਜਿਵੇਂ ਰਜਿਸਟਰਡ ਬ੍ਰੋਕਰ ਦੁਆਰਾ ਸ਼ੇਅਰਾਂ ਦੀ ਖਰੀਦ/ਵੇਚ, ਗ੍ਰਾਹਕ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਖਾਤੇ ਨੂੰ ਡੇਬਿਟ/ਕ੍ਰੇਡਿਟ ਕਰਨ ਲਈ ਬ੍ਰੋਕਰ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਡੀਮੈਟ ਖਾਤੇ ਦਾ ਵੇਰਵਾ ਦੇਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਗ੍ਰਾਹਕ ਨੂੰ ਸਹੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਭਰਿਆ ਖਾਤਾ ਖੁਲ੍ਹਵਾਉਣ ਦੇ ਅਰਜ਼ੀ ਫਾਰਮ ਸਬੰਧੀ ਕੇਵਲਾਈਸੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ (ਜਿਵੇਂ ਪਹਿਚਾਣ ਦਾ ਪ੍ਰਮਾਣ, ਪਤੇ ਦਾ ਪ੍ਰਮਾਣ ਅਤੇ ਹੋਰ ਵੇਰਵੇ ਆਪਣੀ ਪਾਸਪੋਰਟ ਸਾਇਜ਼ ਫੋਟੋ ਨਾਲ) ਡੀਮੈਟ ਖਾਤਾ ਖੁਲ੍ਹਵਾਉਣ ਲਈ ਡਿਪੋਜ਼ਿਟਰੀ ਪ੍ਰਤੀਭਾਗੀ ਨੂੰ ਦੇਣੇ ਪੈਂਦੇ ਹਨ। ਸਾਰੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਸਵੈ-ਹਸਤਾਖਰਿਤ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਕਲਾਇੰਟ ਦੁਆਰਾ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਏ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ/ਵੇਰਵਿਆਂ ਸਹਿਤ ਅਰਜ਼ੀ ਦੀ ਸਫਲ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਡੀਮੈਟ ਖਾਤਾ ਖੁੱਲ੍ਹ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਬੈਂਕ ਇਹ ਗ੍ਰਾਹਕ ਨਾਲ ਸਾਂਝਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਗ੍ਰਾਹਕ ਨੂੰ ਬੈਂਕ ਨਾਲ ਸਾਰੇ ਭਵਿੱਖ ਦੇ ਸੰਚਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਡੀਮੈਟ ਖਾਤੇ ਬਾਰੇ ਦੱਸਣ ਦੀ ਲੋੜ ਪੈਂਦੀ ਹੈ।

ਸ਼ੇਅਰਾਂ ਦਾ ਅਪ੍ਰਤੱਖੀਕਰਨ: ਉਹ ਸਿਕਊਰਿਟੀਆਂ (ਪ੍ਰਤੀਭੂਤੀਆਂ) ਜੋ ਅਪ੍ਰਤੱਖੀਕਰਨ ਲਈ ਸਬੰਧਿਤ ਡਿਪੋਜ਼ਿਟਰੀਆਂ ਨਾਲ ਰਜਿਸਟਰਡ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ, ਕੇਵਲ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਅਪ੍ਰਤੱਖੀਕਰਨ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਕੇਵਲ ਉਹ ਸੰਪੱਤੀਆਂ ਜੋ ਖਾਤਾਧਾਰਕ ਦੇ ਨਾਮ 'ਤੇ ਰਜਿਸਟਰਡ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ, ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਅਪ੍ਰਤੱਖੀਕਰਨ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸਿਕਊਰਿਟੀਧਾਰਕਾਂ ਦੇ ਨਾਮ ਡੀਮੈਟ ਖਾਤੇ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਨਾਮਾਂ ਨਾਲ ਮੇਲ ਖਾਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਜਿੱਥੇ ਕ੍ਰਮ ਪਰਿਵਰਤਨ ਅਤੇ ਡੀਮੈਟ ਸੁਵਿਧਾ ਉਪਲਬਧ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਉੱਥੇ ਸਿਕਊਰਿਟੀਆਂ ਦਾ ਉਸੇ ਖਾਤੇ ਵਿੱਚ ਅਪ੍ਰਤੱਖੀਕਰਨ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਚਾਹੇ ਸ਼ੇਅਰ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟਾਂ 'ਤੇ ਨਾਮ ਵੱਖਰੇ ਕ੍ਰਮ ਵਿੱਚ ਹੀ ਹੋਣ। ਅਪ੍ਰਤੱਖੀਕਰਨ ਲਈ ਕਲਾਇੰਟ (ਰਜਿਸਟਰਡ ਧਾਰਕ) ਪ੍ਰਤੀਭੂਤੀਆਂ ਦੇ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟਾਂ ਵਿੱਚ ਅਪ੍ਰਤੱਖੀਕਰਨ ਲਈ ਦਿੱਤੇ ਡੀਮੈਟ ਬੇਨਤੀ ਫਾਰਮ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਬ੍ਰਾਂਚ ਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਸਬਮਿਟ ਕਰੇਗਾ। ਸਬਮਿਟ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਕਲਾਇੰਟ ਨੂੰ “ਅਪ੍ਰਤੱਖੀਕਰਨ ਲਈ ਲਈ ਸਰੰਡਰ ਕੀਤਾ” ਲਿਖ ਕੇ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟਾਂ ਨੂੰ ਮਿਟਾਉਣਾ ਪਵੇਗਾ। ਕਲਾਇੰਟ ਆਮ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਡੀਪੀ ਨੂੰ ਡੀਮੈਟ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਸਬਮਿਟ ਕਰਨ ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਤੋਂ ਲਗਭਗ 30 ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਡੀਮੈਟ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਹਰ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਸ਼ੇਅਰਾਂ ਦਾ ਅਪ੍ਰਤੱਖੀਕਰਨ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਵੱਖਰੀ ਬੇਨਤੀ ਦੀ ਲੋੜ ਪੈਂਦੀ ਹੈ। ਕਈ ਕੰਪਨੀਆਂ ਦੀਆਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਬੇਨਤੀਆਂ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਅਪ੍ਰਤੱਖੀਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਪਵੇਗੀ। ਬ੍ਰਾਂਚ ਅਪ੍ਰਤੱਖੀਕਰਨ ਲਈ ਕੰਪਨੀ ਦੀ ਉਪਲਬਧਤਾ ਲਈ ਬੇਨਤੀਆਂ ਅਤੇ ਚੈਕਾਂ 'ਤੇ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਬ੍ਰਾਂਚ ਡੀਮੈਟ ਖਾਤੇ ਦੇ ਸਾਰੇ ਖਾਤਾਧਾਰਕਾਂ ਦੇ ਬੇਨਤੀ ਫਾਰਮ 'ਤੇ ਕੀਤੇ ਹਸਤਾਖਰਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਜੇ ਹਰ ਪੱਖੋਂ ਸਭ ਕੁਝ ਕ੍ਰਮ ਵਿੱਚ ਠੀਕ ਮਿਲਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਬ੍ਰਾਂਚ ਸਿਸਟਮ ਵਿੱਚ ਬੇਨਤੀ ਕੈਪਚਰ ਕਰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਅੱਗੇ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਲਈ ਕੇਂਦਰੀਕ੍ਰਿਤ ਡਿਪੋਜ਼ਿਟਰੀ ਆਪਰੇਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਭੇਜਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਬੇਨਤੀ ਸਬੰਧਿਤ ਆਰਟੀਏ/ਕੰਪਨੀ ਨੂੰ ਭੇਜੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜਿਸ 'ਤੇ ਉਹ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ/ ਖਾਰਿਜ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਖਾਰਿਜ ਹੋਣ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਜਰੂਰੀ ਹੱਲ ਪੋਸਟ ਲਈ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਗ੍ਰਾਹਕ ਨੂੰ ਵਾਪਿਸ ਭੇਜੇ ਜਾਣਗੇ ਜਿਹਨਾਂ ਨੂੰ ਅਪ੍ਰਤੱਖੀਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਦੁਬਾਰਾ ਸਬਮਿਟ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ।

ਸ਼ੇਅਰਾਂ ਦਾ ਪੁਨਰ-ਪ੍ਰਤੱਖੀਕਰਨ: ਉਹ ਪ੍ਰਤੀਭੂਤੀਆਂ ਜਿਹਨਾਂ ਨੂੰ ਇਲੈਕਟ੍ਰੋਨਿਕ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਗ੍ਰਾਹਕ ਇਸਨੂੰ ਮੁੜ ਤੋਂ ਭੌਤਿਕ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸ ਲਈ ਬ੍ਰਾਂਚ ਨੂੰ ਪੁਨਰ-ਪ੍ਰਤੱਖੀਕਰਨ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਸਬਮਿਟ ਕਰਨੀ ਪਵੇਗੀ। ਡੀਮੈਟ ਖਾਤੇ ਵਿੱਚ ਕੇਵਲ ਫ੍ਰੀ ਬੈਲੈਂਸ ਸੰਪੱਤੀਆਂ ਨੂੰ ਗ੍ਰਾਹਕ ਭੌਤਿਕ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਬਦਲ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਗ੍ਰਾਹਕ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਫਾਰਮੈਟ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਬ੍ਰਾਂਚ ਨੂੰ ਪੁਨਰ-ਪ੍ਰਤੱਖੀਕਰਨ ਲਈ ਬੇਨਤੀ ਸਬਮਿਟ ਕਰਨੀ ਪੈਂਦੀ ਹੈ। ਬ੍ਰਾਂਚ ਡੀਮੈਟ ਖਾਤੇ ਵਿੱਚ ਸਾਰੇ ਖਾਤਾਧਾਰਕਾਂ ਦੇ ਹਸਤਾਖਰਾਂ ਅਤੇ ਡੀਮੈਟ ਖਾਤੇ ਵਿੱਚ ਉਪਲਬਧ ਫ੍ਰੀ ਸੰਪੱਤੀਆਂ ਸਮੇਤ ਅਰਜ਼ੀ ਫਾਰਮ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਵੇਰਵੇ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰੇਗੀ। ਜੇ ਸਭ ਕੁਝ ਹਰ ਪੱਖੋਂ ਠੀਕ ਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਬ੍ਰਾਂਚ ਸਿਸਟਮ ਵਿੱਚ ਬੇਨਤੀ ਕੈਪਚਰ ਕਰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ ਅਗਲੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਲਈ ਕੇਂਦਰੀਕ੍ਰਿਤ ਡਿਪੋਜ਼ਿਟਰੀ ਸੰਚਾਲਨ ਨੂੰ ਭੇਜ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਬੇਨਤੀ ਅੱਗੇ ਸਬੰਧਿਤ ਆਰਟੀਏ/ ਕੰਪਨੀ ਨੂੰ ਭੇਜੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਉਹ ਬੇਨਤੀ 'ਤੇ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ/ਇਸਨੂੰ ਖਾਰਿਜ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਖਾਰਿਜ ਹੋਣ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਹੱਲ ਲਈ ਗ੍ਰਾਹਕ ਨੂੰ ਵਾਪਿਸ ਭੇਜੇ ਜਾਣਗੇ।

ਟ੍ਰੇਡਸ ਦਾ ਸੈਟਲਮੈਂਟ: ਸਟਾਕ ਐਕਸਚੇਂਜ ਰੂਟ ਜ਼ਰੀਏ ਸ਼ੇਅਰਾਂ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਵਾਸਤੇ ਗ੍ਰਾਹਕ ਨੂੰ ਸੇਬੀ (SEBI) ਰਜਿਸਟਰਡ ਬ੍ਰੋਕਰ (ਕਲੀਅਰਿੰਗ ਮੈਂਬਰ) ਨਾਲ ਇੱਕ ਟ੍ਰੇਡਿੰਗ ਅਕਾਊਂਟ ਖੁਲ੍ਹਵਾਉਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਬ੍ਰੋਕਰ ਜ਼ਰੀਏ ਸ਼ੇਅਰਾਂ ਦੀ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਵਿਕਰੀ ਕਰਨ ਲਈ, ਗ੍ਰਾਹਕ ਨੂੰ T+2 ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਬ੍ਰੋਕਰ ਦੇ ਪੁਲ ਖਾਤੇ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਡੀਮੈਟ ਖਾਤੇ ਤੋਂ ਸ਼ੇਅਰ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਪੈਂਦੀ ਹੈ। ਗ੍ਰਾਹਕ ਨੂੰ ਹਿਦਾਇਤ ਪਰਚੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ੇਅਰ ਦੇ ਵੇਰਵੇ ਅਤੇ ਵੇਚੀ ਮਾਤਰਾ ਸਹਿਤ ਡਿਲੀਵਰ ਦੀ ਹਿਦਾਇਤ ਪਰਚੀ 'ਤੇ ਸੀਐਮ-ਬੀਪੀ ਆਈਡੀ (ਕਲੀਅਰਿੰਗ ਮੈਂਬਰ), ਸੈਟਲਮੈਂਟ ਭਾਗ, ਸੈਟਲਮੈਂਟ ਨੰਬਰ ਆਦਿ ਦਾ ਵੇਰਵਾ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਬ੍ਰਾਂਚ ਵਿੱਚ ਹਿਦਾਇਤ ਪਰਚੀ ਦੇਣ ਦੀ ਲੋੜ ਪੈਂਦੀ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਟ੍ਰੇਡਸ ਨੂੰ “ਅੱਲ-ਮਾਰਕਿਟ ਟ੍ਰੇਡਸ” ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਟ੍ਰੇਡ ਸਬੰਧਿਤ ਸਟਾਕ ਐਕਸਚੇਂਜ ਦੁਆਰਾ ਸੈਟਲ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੀ ਜੇ ਗ੍ਰਾਹਕ ਇੱਕੋ ਡਿਪੋਜ਼ਿਟਰੀ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਡੀਮੈਟ ਖਾਤੇ ਤੋਂ ਦੂਜੇ ਡੀਮੈਟ ਖਾਤੇ ਵਿੱਚ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸੈਟਲਮੈਂਟ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਸ਼ਾਮਿਲ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀਆਂ, ਇਸਨੂੰ “ਅੱਫ-ਮਾਰਕਿਟ ਟ੍ਰੇਡਸ” ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਇੰਟਰ-ਡਿਪੋਜ਼ਿਟਰੀ ਹਿਦਾਇਤਾਂ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਡੀਮੈਟ ਖਾਤੇ ਦੇ ਸ਼ੇਅਰ ਕਿਸੇ ਦੂਜੀ ਡਿਪੋਜ਼ਿਟਰੀ ਦੇ ਡੀਮੈਟ ਖਾਤੇ ਵਿੱਚ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਇਸਨੂੰ “ਇੰਟਰ-ਡਿਪੋਜ਼ਿਟਰੀ ਟ੍ਰੇਡਸ” ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।”

ਸਹੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਭਰੀ ਹਿਦਾਇਤ ਪਰਚੀ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ‘ਤੇ, ਬ੍ਰਾਂਚ ਹਿਦਾਇਤ ਪਰਚੀ ‘ਤੇ ਭਰੀ ਸਬੰਧਿਤ ਸਾਰੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇ ਇਹ ਠੀਕ ਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਹਰ ਪੱਖੋਂ ਪੂਰਨ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਸਿਸਟਮ ਵਿੱਚ ਟ੍ਰਾਂਜੈਕਸ਼ਨ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਖਾਰਿਜ ਹੋਣ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੁਧਾਰ ਲਈ ਤੁਰੰਤ ਇਸ ਬਾਰੇ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।

ਨਾਮਾਂਕਣ

ਕਲਾਇੰਟ ਆਪਣੇ ਡੀਮੈਟ ਖਾਤੇ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਨਾਮਾਂਕਣ ਫਾਰਮ ਨੂੰ ਭਰ ਕੇ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਪੱਖ ਵਿੱਚ ਨਾਮਾਂਕਣ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ ਖਾਤਾਧਾਰਕ ਕਿਸੇ ਸਮੇਂ ਵੀ ਫਾਰਮ ਭਰ ਕੇ ਅਤੇ ਬ੍ਰਾਂਚ ਵਿੱਚ ਸਬਮਿਟ ਕਰਵਾ ਕੇ ਨਾਮਾਂਕਣ ਬਦਲ/ਹਟਾ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਡੀਮੈਟ ਖਾਤੇ ਦੇ ਖਾਤਾਧਾਰਕ ਦੀ ਮੌਤ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ੇਅਰ ਮੌਤ ਦੇ ਸਮੇਂ ਰਜਿਸਟਰਡ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਪੱਖ ਵਿੱਚ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਡੀਮੈਟ ਖਾਤੇ ਵਿੱਚ ਹਮੇਸ਼ਾ ਨਾਮਾਂਕਣ ਕਰਨ ਦੀ ਸਲਾਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਟ੍ਰਾਂਸਮੀਸ਼ਨ

ਜੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਸੰਯੁਕਤ ਖਾਤਾਧਾਰਕਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਸੀ, ਤਾਂ ਜੀਵਿਤ ਖਾਤਾਧਾਰਕ ਨੂੰ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਖਾਤੇ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਤੀਭੂਤੀਆਂ (securities) ਨੂੰ ਜੀਵਿਤ ਖਾਤਾਧਾਰਕਾਂ ਦੇ ਖਾਤੇ ਵਿੱਚ ਭੇਜਣ ਲਈ ਨੋਟਰੀ ਦੀ ਮੁਹਰ ਨਾਲ ਤਸਦੀਕ ਕੀਤੇ ਮੌਤ ਦੇ ਪ੍ਰਮਾਣ-ਪੱਤਰ ਦੀ ਕਾਪੀ ਦੇ ਨਾਲ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਟ੍ਰਾਂਸਮੀਸ਼ਨ ਫਾਰਮ ਨਾਲ ਬੈਂਕ ਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਕਰੇਗਾ। ਇਸ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ, ਜੀਵਿਤ ਖਾਤਾਧਾਰਕ(ਕਾਂ) ਦਾ ਡਿਪੋਜ਼ਿਟਰੀ ਖਾਤਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਉਸੇ ਡੀਪੀ ਜਾਂ ਡਿਪੋਜ਼ਿਟਰੀ ਦੇ ਵੱਖਰੇ ਡੀਪੀ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਡਿਪੋਜ਼ਿਟਰੀ ਵਿੱਚ ਵੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਇੱਕਲੇ ਖਾਤਾਧਾਰਕ ਦੀ ਮੌਤ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਵਾਰਸ ਜਾਂ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀ ਸਬੰਧਿਤ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾ ਕੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਵਾਰਿਸ(ਸਾਂ) ਜਾਂ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀ (ਆਂ) ਦੇ ਖਾਤੇ ਵਿੱਚ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਡੀਮੈਟ ਖਾਤੇ ਦਾ ਬਕਾਇਆ ਟ੍ਰਾਂਸਮਿਟ ਕਰਨ ਲਈ ਬੈਂਕ ਦੀ ਬ੍ਰਾਂਚ ਵਿੱਚ ਬੇਨਤੀ ਕਰਨਗੇ।

ਹੋਰ ਕਿਰਿਆਵਾਂ ਵਿੱਚ: ਹੋਰ ਕਿਰਿਆਵਾਂ ਵਿੱਚ ਡੀਮੈਟ ਖਾਤਾ ਖੁਲ੍ਹਵਾਉਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਡੀਮੈਟ ਖਾਤੇ ਵਿੱਚ ਪਤੇ, ਬੈਂਕ ਦੇ ਵੇਰਵੇ, ਹਸਤਾਖਰ, ਨਾਮਾਂਕਣ ਆਦਿ, ਤਬਦੀਲੀ ਸ਼ਾਮਿਲ ਹੈ। ਗ੍ਰਾਹਕ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਫਾਰਮੈਟ ਵਿੱਚ ਜ਼ਰੂਰੀ ਅਪਡੇਸ਼ਨ ਲਈ ਬੈਂਕ ਦੀ ਬ੍ਰਾਂਚ ਨੂੰ ਸਬੰਧਿਤ ਬੇਨਤੀ ਕਰਵਾਉਣੀ ਪੈਂਦੀ ਹੈ। ਡੀਮੈਟ ਖਾਤੇ ਵਿੱਚ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇ ਸਫਲਤਾ ਨਾਲ ਅਪਡੇਟ ਹੋਣ ‘ਤੇ ਬੈਂਕ ਗ੍ਰਾਹਕ ਨੂੰ ਜ਼ਰੂਰੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰੇਗਾ।

ਕਾਪੀਰਾਈਟ ਕੋਟਕ ਮਹਿੰਦਰਾ ਗਰੁੱਪ। ਸਾਰੇ ਹੱਕ ਰਾਖਵੇਂ।